

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostního managementu

Katedra krizového řízení

**Možnosti zlepšení výměny informací mezi základními
složkami integrovaného záchranného systému**

Diplomová práce

Possibilities of improving the exchange of information among the
basic components of the integrated rescue system

Master thesis

VEDOUCÍ PRÁCE

doc. Ing. Otakar Jiří MIKA, CSc. Bc. Kristýna ŠVINGROVÁ

AUTOR PRÁCE

PRAHA

2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Praze, dne

.....
Bc. Kristýna ŠVINGROVÁ

Poděkování

Na tomto místě bych chtěla poděkovat za odborné vedení mé práce doc. Ing. Otakaru Jiřímu Mikovi, CSc., za jeho čas, cenné poznámky a připomínky, a také za možnost častých osobních konzultací. Dále bych také ráda poděkovala všem respondentům dotazníkového šetření, za jejich přínos pro praktickou část této diplomové práce.

ANOTACE

Tato diplomová práce se zabývá problematikou výměny informací mezi základními složkami integrovaného záchranného systému a možnostmi jejího zlepšení. V práci je uvedena historie IZS v České republice a stěžejní pojmy související s tématem práce. Následně jsou v práci představeny především základní složky IZS a druhy a prostředky sloužící pro jejich vzájemnou komunikaci. Praktická část práce je orientována na provedení dotazníkového šetření u všech základních složek IZS, jehož hlavním cílem je vtipovat v praxi nejčastější problémy při jejich vzájemné výměně informací a nalézt možná řešení těchto problémů. V závěru práce jsou vlastní návrhy na zlepšení, celkové shrnutí práce a dosažené výsledky.

KLÍČOVÁ SLOVA

integrovaný záchranný systém * základní složky IZS * výměna informací * operační střediska * analogová a digitální rádiová síť * komunikace

ANNOTATION

This master thesis deals with the issue of information exchange between the basic components of the integrated rescue system and the possibilities of its improvement. The thesis presents the history of IRS in the Czech Republic and key concepts related to the topic of the thesis. Subsequently, the work presents mainly the basic components of IRS and the types and means used for their mutual communication. The practical part of the work is focused on conducting a questionnaire survey of all basic components of IRS, whose main goal is to identify in practice the most common problems in their mutual exchange of information and find possible solutions to these problems. At the end of the work are my own suggestions for improvement, a general summary of the work and the achieved results.

KEYWORDS

integrated rescue system * basic components of the IRS * information exchange * operations centers * analog and digital radio network * communication

Obsah

Úvod.....	7
1. Integrovaný záchranný systém.....	9
1.1. Historie IZS	9
1.2. Právní předpisy	10
1.3. Základní pojmy.....	12
1.4. Koordinace složek IZS	12
1.5. Stupně poplachu IZS.....	13
1.6. Typové činnosti složek IZS	14
2. Složky integrovaného záchranného systému	16
2.1. Základní složky	18
2.1.1. Hasičský záchranný sbor ČR a jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany	18
2.1.2. Policie ČR.....	23
2.1.3. Poskytovatelé zdravotnické záchranné služby	26
2.2. Ostatní složky	29
3. Komunikace mezi složkami IZS	31
3.1. Organizace spojení složek IZS při společném zásahu.....	32
3.2. Sdělované informace	32
3.3. Druhy a prostředky komunikace základních složek IZS	35
3.3.1. Operační střediska základních složek IZS.....	35
3.3.2. Analogová rádiová síť.....	42
3.3.3. Digitální rádiová síť.....	44
3.3.4. Verbální a neverbální komunikace	45
4. Prověřovací a taktická cvičení	47

5. Dotazníkové šetření u základních složek IZS	49
5.1. Cíl dotazníkového šetření	49
5.2. Výzkumné otázky	50
5.3. Výsledky dotazníkového šetření	50
5.4. Závěr dotazníkového šetření.....	68
6. Vlastní návrhy na zlepšení	70
Závěr	72
Seznam použité literatury	74
Seznam použitých symbolů a zkratek.....	81
Seznam obrázků	83
Seznam tabulek.....	84
Seznam příloh	85
Příloha č. 1 – celé znění dotazníkového šetření	85

Úvod

Integrovaný záchranný systém je součástí státem garantovaného komplexu ochrany, vnitřní bezpečnosti a obrany před negativními událostmi. Každý den zasahují složky integrovaného záchranného systému u desítek běžných, ale také rozsáhlých mimořádných událostí, pro jejichž zdolání je potřeba provedení záchranných a likvidačních prací. Náplní činnosti složek IZS je především záchrana osob a zvířat, ochrana obyvatelstva nebo záchrana majetkových hodnot při mimořádných událostech a krizových situacích.

Ve své diplomové práci se budu věnovat problematice výměny informací mezi základními složkami integrovaného záchranného systému. Komunikace je jedním z nejdůležitějších aspektů pro úspěšné zvládnutí řešené události, mým cílem je tedy nalézt možná řešení, která by přispěla k efektivnější vzájemné komunikaci mezi základními složkami tohoto systému.

Teoretická část této diplomové práce je věnována vývoji integrovaného záchranného systému v České republice, legislativnímu rámci IZS a dalším důležitým tématům jako jsou typové činnosti složek IZS, stupně poplachu IZS či úrovně koordinace složek IZS. Další samostatná kapitola je zaměřena především na podrobný popis základních složek, avšak pro komplexnost tématu jsou zde zmíněné také ostatní složky. Třetí kapitola se zabývá komunikací základních složek IZS, zejména druhy a prostředky, které jsou nejčastěji používané k výměně informací. Poslední kapitolou teoretické části jsou prověřovací a taktická cvičení, která jsou důležitá k přípravě složek IZS na řešení mimořádných událostí. Pro vypracování teoretické části diplomové práce byla využita metoda deskriptivní a analyticky-syntetická, jejichž podstata spočívá ve vyhledávání, shromáždění a komparaci použitých zdrojů. Jednalo se převážně o odbornou literaturu, oficiální webové stránky základních složek IZS či odborné časopisecké články.

Praktická část je zaměřena na zjištění aktuálního stavu výměny informací mezi Hasičským záchranným sborem ČR, jednotkami požární ochrany zařazenými do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, Policií ČR a poskytovateli zdravotnické záchranné služby. K tomuto účelu byla provedena kvantitativní metoda výzkumu – dotazníkové šetření zaměřené na příslušníky a zaměstnance

výše zmíněných základních složek a ústní rozhovory s příslušníky bezpečnostních sborů. Prostřednictvím vhodně zvolených otázek dotazníku byla od selektovaného vzorku respondentů získána data, jejichž následná analýza a vyhodnocení naplnila stanovené výzkumné cíle. Pro tuto diplomovou práci byly zvoleny následující výzkumné otázky:

1. Probíhá u základních složek IZS pravidelně školení na používání a obsluhu digitálních a analogových rádiových sítí?
2. Jaké jsou v praxi nejčastěji využívané druhy prostředků pro výměnu informací mezi základními složkami IZS?
3. Jaké jsou možnosti zlepšení vzájemné výměny informací mezi základními složkami IZS?

Po dotazníkovém šetření následují vlastní návrhy na zlepšení výměny informací mezi základními složkami IZS. V závěru jsou zmíněné dosažené výsledky, přínosy práce a nejvýznamnější poznatky k tématu práce.

1. Integrovaný záchranný systém

Integrovaným záchranným systémem je koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací.¹ Použije se při přípravě na vznik mimořádné události a při potřebě provádět záchranné a likvidační práce současně dvěma nebo více složkami integrovaného záchranného systému.²

1.1. Historie IZS

Počátky vzniku integrovaného záchranného systému se objevily již v 90. letech 20. století, kdy postupně docházelo ke zvyšování počtu mimořádných událostí a zároveň se zvyšovala náročnost jejich řešení. Začala tedy vznikat potřeba řešit takové události rychleji a efektivněji, k čemuž bylo nutné vytvoření komplexního záchranného systému. V té době existovalo několik samostatných právních předpisů řešících různé druhy mimořádných událostí samostatně, například právní předpisy upravující požární ochranu, ochranu před povodněmi či ochranu před nákazami, nebyl zde však žádný právní předpis řešící celou problematiku jako celek.³

Za účelem řešení problematiky komplexního záchranného systému bylo na základě zkušeností z vyspělejších zemí a na základě objektivních důvodů rozhodnuto o zvýšení úrovně spolupráce třech základních složek – hasičů, zdravotníků a policistů. Již v roce 1993 došlo k samotnému budování IZS usnesením vlády č. 246, kterým bylo přijato celkem 13 zásad vymezujících způsob, kompetence a odpovědnosti za budování IZS. V těchto zásadách byly mimo jiné také zakotveny havarijní komise (Havarijní komise vlády České republiky a okresních havarijních komise), prostřednictvím jichž byl následně IZS organizován.⁴

---

¹ § 2, písm. a) zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, v platném znění

² § 3 zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, v platném znění

³ LINHART, Petr. Pojmy 1. část: *Integrovaný záchranný systém* [online]. Praha: Hasičský záchranný sbor ČR, 2004 [cit. 2022-01-08]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/pojmy-1-cast.aspx>

⁴ tamtéž

Zlomovým bodem při vytváření integrovaného záchranného systému byly povodně na Moravě v roce 1997, jelikož se zde ukázal zásadní problém, a to diametrální rozdíly mezi okresními havarijnými komisemi. Po vynikající práci hasičů při zvládání povodní byl Hasičských záchranný sbor ČR ustanoven jako gestor IZS a byl schválen princip IZS. V závislosti na této tragické události se urychlil proces přípravy a přijímání nejen ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR, ale také krizové legislativy. Vše bylo završeno v roce 2000 schválením množství zákonů, například byl schválen krizový zákon, zákon o IZS či původní zákon o HZS.⁵

1.2. Právní předpisy

Základní povinnosti České republiky v oblasti ochrany životů, zdraví, majetkových hodnot, vnitřního počátku a bezpečnosti stanovují tyto právní předpisy:

- **Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky,**⁶
- **Listina základních práv a svobod,**⁷
- **Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky.**⁸

Za základní právní předpis v oblasti integrovaného záchranného systému považujeme **zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému**, který mimo jiné vymezuje integrovaný záchranný systém, základní pojmy v této oblasti, stanovuje složky IZS a jejich působnost nebo také stanovuje působnost a pravomoci správních orgánů a orgánu samosprávných celků, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací před a po dobu vyhlášení krizových stavů.⁹

---

⁵ Modul – G: integrovaný záchranný systém a požární ochrana [online]. Praha: Ministerstvo vnitra, 2020 [cit. 2022-01-08]. ISBN 978-80-7616-071-2. Dostupné z: <https://www.krizport.cz/file-download/download/private/4367>, s. 5–6

⁶ Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, v platném znění

⁷ Usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součástí ústavního pořádku České republiky, v platném znění

⁸ Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, v platném znění

⁹ § 1 zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, v platném znění

Důležitými prováděcími předpisy zákona o IZS jsou:

- **Vyhláška MV č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení IZS** – základní prováděcí předpis k zákonu o IZS. Obsahuje několik důležitých částí: zásady koordinace složek IZS při společném zásahu, zásady spolupráce operačních středisek základních složek IZS, podrobnosti o úkolech operačních a informačních středisek IZS, obsah dokumentace IZS, způsob jejího zpracování a podrobnosti o stupních poplachu, zásady a způsob zpracování, schvalování a používání havarijního plánu kraje a vnějšího havarijního plánu a zásady a způsob krizové komunikace a spojení v IZS.¹⁰
- **Nařízení vlády č. 463/2000 Sb., o stanovení pravidel zapojování do mezinárodních záchranných operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů vynakládaných právnickými osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva.**¹¹
- **Vyhláška MV č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva** – upravuje především postup zřizování civilní ochrany a odbornou přípravu jejich personálu, způsob informování právnických a fyzických osob o charakteru možného ohrožení, připravovaných opatřeních a způsobu jejich provedení, dále způsob provádění evakuace nebo technické, provozní a organizační zabezpečení jednotného systému varování a vyrozumění a způsob poskytování tísňových informací.¹²

Důležitá je také legislativa základních složek IZS, tedy zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky, zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky a zákon

---

¹⁰ Vyhláška MV č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení IZS, v platném znění

¹¹ Nařízení vlády č. 463/2000 Sb., o stanovení pravidel zapojování do mezinárodních záchranných operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů vynakládaných právnickými osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva, v platném znění

¹² Vyhláška MV č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva, v platném znění

č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě. Podrobnější rozbor právních předpisů základních složek IZS je popsán v samostatné kapitole.

V oblasti IZS se uplatňuje řada další právních předpisů jako například zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení, zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy, zákon č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií, zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a další.

1.3. Základní pojmy

Integrovaný záchranný systém – koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací.¹³

Mimořádná událost – škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.¹⁴

Záchranné práce – činnosti k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin.¹⁵

Likvidační práce – činnosti k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí.¹⁶

1.4. Koordinace složek IZS

Podle rozsahu mimořádné události a podle toho, kdo provádí a má zodpovědnost za koordinaci záchranných a likvidačních prací, včetně řízení součinnosti složek IZS, rozlišujeme tři úrovně koordinace složek při společném zásahu: taktickou, operační a strategickou.

---

¹³ § 2 písm. a) zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, v platném znění

¹⁴ § 2 písm. b) zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, v platném znění

¹⁵ § 2 písm. c) zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, v platném znění

¹⁶ § 2 písm. d) zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, v platném znění

- Taktická úroveň – koordinace je prováděna velitelem zásahu v místě nasazení složek a v prostoru předpokládaných účinku mimořádné události. Pokud zvláštní právní předpisy nestanovují jinak, je velitelem zásahu velitel jednotky požární ochrany.
- Operační úroveň – koordinaci provádí operační a informační středisko některé ze základní složky IZS.
- Strategická úroveň – koordinace je prováděna starostou ORP, hejtmanem kraje nebo Ministerstvem vnitra, resp. Generálním ředitelstvím HZS ČR.¹⁷

1.5. Stupně poplachu IZS

V rámci integrovaného záchranného systému se vyhlašují čtyři stupně poplachu – první, druhý, třetí a zvláštní. Zvláštní stupeň poplachu je stupněm nejvyšším. Podle stupně poplachu IZS se předurčuje potřeba sil a prostředků pro záchranné a likvidační práce, a to v závislosti na rozsahu a druhu mimořádné události a též na úrovni koordinace složek při společném zásahu.

Pro jedno místo zásahu vyhlašuje a upřesňuje potřebný stupeň poplachu velitel zásahu nebo také operační a informační středisko při prvním povolání složek na místo zásahu. Pokud je na území postiženém mimořádnou událostí více jak jedno místo zásahu, může také operační a informační středisko vyhlásit potřebný stupeň poplachu.¹⁸

Podrobnosti o jednotlivých stupních poplachu jsou uvedeny v § 21 – § 24 vyhlášky MV č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení IZS. Jsou zde uvedeny konkrétní údaje, podle kterých se vyhlašuje potřebný stupeň poplachu, například: počet ohrožených osob a zvířat, rozloha území ohroženého mimořádnou událostí či počet složek provádějících záchranné a likvidační práce.¹⁹

---

¹⁷ Modul – G: integrovaný záchranný systém a požární ochrana [online]. Praha: Ministerstvo vnitra, 2020, str. 14 [cit. 2022-01-10]. ISBN 978-80-7616-071-2. Dostupné z: <https://www.krizport.cz/file-download/download/private/4367>

TARČÁNI, Ondrej a kol. Teorie a praxe krizového řízení III. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2011. ISBN 978-80-7251-362-8., s. 46

¹⁸ § 20 odst. 1–3 vyhlášky MV č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení IZS, v platném znění

¹⁹ Vyhláška MV č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení IZS, v platném znění

Stručná charakteristika mimořádných událostí, při kterých se vyhlašuje daný stupeň poplachu, je znázorněna v tabulce č. 1.

Označení stupně poplachu	Stručná charakteristika MU (případ, kdy se daný stupeň poplachu vyhlašuje)
První stupeň poplachu	<ul style="list-style-type: none"> • ohroženy jednotlivé osoby, jednotlivý objekt, jednotlivé dopravní prostředky • zasaženy plochy území do 500 m² • ZaLp provádí základní složky, které není nutno nepřetržitě koordinovat
Druhý stupeň poplachu	<ul style="list-style-type: none"> • ohroženo nejvýše 100 osob • ohrožen více jak jeden objekt se složitými podmínkami pro zásah, jednotlivé prostředky hromadné dopravy osob • zasaženy plochy území do 10 000 m² • ZaLp provádí základní a ostatní složky, které je nutné nepřetržitě koordinovat velitelem zásahu
Třetí stupeň poplachu	<ul style="list-style-type: none"> • ohroženo více jak 100 a nejvýše 1000 osob • ohrožena část obce nebo areálu podniku • zasaženy plochy území do 1 km² • hromadná havárie v silniční, železniční nebo letecké dopravě • ZaLp provádí základní a ostatní složky nebo se využívají síly a prostředky z jiných krajů, je nutné je v místě zásahu koordinovat velitelem zásahu za pomoci štábů velitele zásahu a místo zásahu rozdělit na sektory a úseky
Zvláštní stupeň poplachu	<ul style="list-style-type: none"> • ohroženo více jak 1000 osob • ohrožené celé obce nebo plochy území nad 1 km² • ZaLp provádí základní a ostatní složky včetně využití sil a prostředků z jiných krajů, popřípadě je nutné využít zahraniční pomoci a je nutná stejná koordinace jako u třetího stupně poplachu • je vyžadována koordinace na strategické úrovni

Tab. č. 1 - Stupeň poplachu a jejich charakteristika.²⁰

1.6. Typové činnosti složek IZS

Součástí dokumentace integrovaného záchranného systému jsou (společně s havarijní plánem kraje, vnějším havarijním plánem, dohodami o poskytnutí pomoci, dokumentací o společných záchranných a likvidačních prací a statistickými přehledy, dokumentací o společných školeních, instruktážích a cvičeních složek IZS a územně příslušným poplachovým plánem) typové činnosti složek IZS při společném zásahu.

Typové činnosti vydává Generální ředitelství HZS ČR. Slouží ke sjednocení postupů při přípravě na řešení a k řešení mimořádných událostí a krizových

²⁰ vlastní zpracování podle § 21–24 vyhlášky MV č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení IZS, v platném znění

situací, jejich obsahem je tedy postup složek IZS při záchranných a likvidačních pracích s ohledem na druh a charakter mimořádné události.²¹

V současné době se eviduje 16, resp. 17 následujících typových činností:

- STČ 01/IZS Špinavá bomba
- STČ 02/IZS Demonstrování úmyslu sebevraždy
- STČ 03/IZS Hrozba použití NVS nebo nález NVS, podezřelého předmětu, munice, výbušnin a výbušných předmětů
- STČ 04/IZS Zásah složek IZS u mimořádné události Letecká nehoda
- STČ 05/IZS Nález předmětu s podezřením na přítomnost B-agens nebo toxinů
- STČ 06/IZS Opatření k zajištění veřejného pořádku při shromážděních a technoparty
- STČ 07/IZS Záchrana pohrešovaných osob-pátrací akce v terénu
- STČ 08/IZS Dopravní nehoda
- STČ 09/IZS Zásah složek IZS u mimořádné události s velkým počtem zraněných osob
- STČ 10/IZS Při nebezpečné poruše plynulosti provozu na dálnici
- STČ 11/IZS Chřipka ptáků
- STČ 12/IZS Při poskytování psychosociální pomoci
- STČ 13/IZS Reakce na chemický útok v metru
- STČ 14/IZS Amok – útok aktivního střelce
- STČ 15/IZS Mimořádnosti v provozu železniční osobní dopravy
- STČ 16 A/IZS Mimořádná událost s podezřením na výskyt vysoce nakažlivé nemoci ve zdravotnickém zařízení nebo v ostatních prostorech
- STČ 16 B/IZS Mimořádná událost s podezřením na výskyt vysoce nakažlivé nemoci na palubě letadla s přistáním na letišti Praha Ruzyně²²

---

²¹ TARČÁNI, Ondrej a kol. *Teorie a praxe krizového řízení III.* Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2011. ISBN 978-80-7251-362-8., s. 78

²² Dokumentace IZS: Typové činnosti. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. 2021 [cit. 2022-01-18]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx>

Typové činnosti jsou v podstatě velmi podrobné plány ohledně správné, rychlé a spolehlivé reakce IZS na mimořádnou událost nebo krizovou situaci. Obsahem typových činností je společný list, ve kterém je popsána řešená mimořádná událost, jaké složky IZS budou MU řešit a jaký bude obecný postup jejího řešení. Na základě společného listu, následně každá zasahující složka vypracovává svůj postup – list jednotlivé složky IZS. Dále obsahují také například list velitele zásahu, společný list složek IZS, list operačních středisek, schémata, výčet souvisejících legislativních předpisů a další.²³ Samostatný list pro komunikaci složek IZS typové činnosti neobsahují, ale potřeba výměny informací je popsána například v listě velitele zásahu nebo listě operačních středisek.

2. Složky integrovaného záchranného systému

Integrovaný záchranný systém je tvořen jednotlivými subjekty, které dohromady tvoří efektivní systém vazeb, pravidel spolupráce a koordinace záchranných a likvidačních prací a při přípravě na mimořádné události. Subjekty tvořící tento systém jsou: záchranné a bezpečnostní složky, orgány státní správy a samosprávy, fyzické a právnické osoby.²⁴ Stručně řečeno je IZS systémem každého, kdo je povinen provádět záchranné a likvidační práce, kdo může pomoci a kdo chce pomoci.²⁵ Složky IZS jsou rozděleny na základní a ostatní, jsou definovány v § 4 zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému.

Základními složkami IZS jsou:

- Hasičský záchranný sbor ČR a jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany,
- poskytovatelé zdravotnické záchranné služby,
- Policie České republiky.

---

²³ HANUŠKA, Zdeněk. Typové činnosti: Významný metodický dokument. *Časopis 112* [online]. Praha: MV-generální ředitelství HZS ČR, 2014(5) [cit. 2022-02-01]. ISSN 1213-7057. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/casopis-112-rocnik-xiii-cislo-5-2014.aspx?q=Y2hudW09Mw%3D%3D>., s. 16

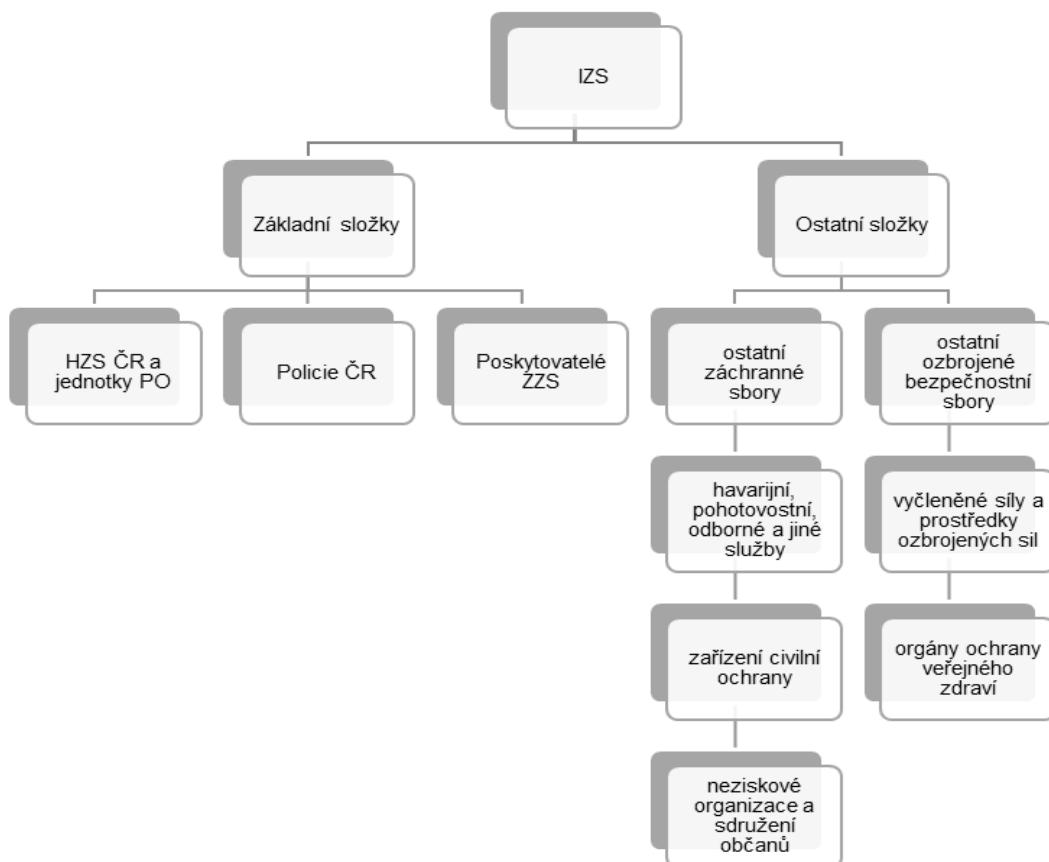
²⁴ Integrovaný záchranný systém. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. Praha, 2009 [cit. 2022-01-11]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/integrovany-zachranny-system.aspx>

²⁵ TARČÁNI, Ondrej a kol. *Teorie a praxe krizového řízení III*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2011. ISBN 978-80-7251-362-8., s. 14

Ostatními složkami jsou:

- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil,
- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory,
- ostatní záchranné sbory,
- orgány ochrany veřejného zdraví,
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby,
- zařízení civilní ochrany,
- neziskové organizace a sdružení občanů.

V době krizových stavů se ostatní složkou stávají také poskytovatelé akutní lůžkové péče, kteří mají zřízen urgentní příjem.²⁶

Obr. č. 1 – Struktura integrovaného záchranného systému v ČR.²⁷

²⁶ § 4 odst. 1–4 zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, v platném znění

²⁷ vlastní zpracování podle § 4 odst. 1–2 zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, v platném znění

2.1. Základní složky

Základní složky se vyznačují tím, že zajišťují nepřetržitou pohotovost a obsluhují telefonní linky tísňového volání 112, 150, 155 nebo 158 pro příjem ohlášení vzniku mimořádné události. Takovou mimořádnou událost následně vyhodnotí a provedou neodkladný zásah v místě jejího vzniku. Mají celoplošnou působnost, jejich síly a prostředky jsou tedy rozmístěné po celém území ČR. Jsou povinny se řídit příkazy velitele zásahu, starosty ORP, hejtmana či primátora hl. m. Prahy a ministra vnitra.²⁸ V následujících kapitolách je popsána struktura, hlavní úkoly a funkce každé ze základních složek IZS.

2.1.1. Hasičský záchranný sbor ČR a jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany

Hasičský záchranný sbor je hlavním koordinátorem a páteří integrovaného záchranného systému. Je jednotním bezpečnostním sborem, zřízeným zákonem č. 320/2015 Sb., o hasičském záchranném sboru České republiky a změně některých zákonů²⁹, který nahradil původní zákon z roku 2000. Zákon o HZS ČR obsahuje mimo jiné úkoly a postavení HZS, jeho organizační strukturu, základní povinnosti příslušníků a zaměstnanců či pravidla nošení služebního stejnokroje nebo prokazování příslušnosti.³⁰

Dalším důležitým právním předpisem je zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, který stanovuje podmínky ochrany občanů a majetku před negativními účinky požárů a ostatních mimořádných událostí, vymezuje povinnosti ministerstev a jiných správních úřadů, právnických a fyzických osob, působnost orgánů státní správy a samosprávy na úseku požární ochrany. Samostatná část zákona se věnuje také jednotkám požární ochrany jejich zřizování, rušení a jejich povinnostem.³¹

---

²⁸ JAKUBCOVÁ, Lenka a Ján ŠUGÁR. *Bezpečnost a krizové řízení*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2013. ISBN 978-80-7251-400-7., s. 72

²⁹ Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, v platném znění

³⁰ Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, v platném znění

³¹ Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, v platném znění

Obr. č. 2 – Znak Hasičského záchranného sboru ČR.³²

Postavení a hlavní úkoly

Hlavním úkolem HZS ČR je chránit životy a zdraví obyvatel, životní prostředí, zvířata a majetek před požáry a jinými mimořádnými událostmi a krizovými situacemi. Podílí se na zajišťování bezpečnosti České republiky plněním a organizováním úkolů požární ochrany, ochrany obyvatelstva, civilního nouzového plánování, integrovaného záchranného systému, krizového řízení a dalších úkolů, v rozsahu a za podmínek stanovených právními předpisy.³³ Těmito právními předpisy jsou zejména zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně.

HZS ČR se nejčastěji podílí na zvládání mimořádných událostí, kterými jsou požáry, dopravní nehody, technické havárie, havárie s únikem nebezpečných látek a mimořádné události způsobené živelními pohromami.³⁴

Organizační struktura

Hasičský záchranný sbor spadá do gesce Ministerstva vnitra, kterému je podřízen. Součástí Ministerstva vnitra je Generální ředitelství Hasičského

³² Hasičský záchranný sbor České republiky. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation [cit. 2022-03-04]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Hasi%C4%8Dsk%C3%BD_z%C3%A1chrann%C3%BD_sbor_%C4%8Cesk%C3%A9_republiky

³³ Postavení a úkoly HZS ČR. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. [cit. 2022-01-11]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/postaveni-a-ukoly-postaveni-a-ukoly.aspx>

³⁴ TARČÁNI, Ondrej a kol. *Teorie a praxe krizového řízení III*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2011. ISBN 978-80-7251-362-8., s. 16

záchranného sboru České republiky, které je ústředním řídícím orgánem HZS ČR. V čele GŘ HZS ČR je generální ředitel HZS ČR jmenovaný ministrem vnitra, kterým je také odvoláván. MV – GŘ HZS ČR zřizuje operační a informační středisko MV – GŘ HZS ČR, Hasičský útvar ochrany Pražského hradu a řídí 13 HZS krajů a HZS hlavního města Prahy.³⁵

Hasičské záchranné sbory krajů jsou samostatnými organizačními složkami státu v čele s ředitelem HZS kraje. HZS kraje řídí v kraji výkon požární ochrany a ochrany před mimořádnými událostmi, zabezpečuje řadu úkolů státní správy s působností v požární ochraně, integrovaném záchranném systému, krizovém řízení, civilním nouzovém plánování a ochraně obyvatelstva. Za účelem přípravy na mimořádné události například zpracovává havarijní plán kraje nebo poplachový plán IZS kraje. Dále také například koordinuje záchranné a likvidační práce, zabezpečuje varování a vyrozumění, vykonává státní požární dozor, zpracovává krizový plán kraje, organizuje a koordinuje evakuaci a další. HZS kraje zřizuje také krajské operační a informační středisko, které zastává funkci pracoviště pro příjem tísňového volání na národní číslo tísňového volání 150 a na jednotné evropské číslo tísňového volání 112.³⁶

HZS krajů se dále dělí na územní odbory (v čele s ředitelem územního odboru), pod kterými jsou jednotlivé stanice HZS krajů. K 31. prosinci 2020 jich bylo na území ČR evidováno 245.³⁷ Na stanicích jsou dislokovány jednotky HZS krajů, které jsou následně dle velikosti rozděleny na: odřady, čety, družstva, družstva o sníženém početním stavu a skupiny. Nejběžněji je využívané družstvo o sníženém početním stavu, což jsou 4 hasiči s technikou.³⁸

Záchranný útvar vznikl při významné změně v organizaci HZS ČR v roce 2009, při které byl převeden 157. záchranný prapor Armády ČR z podřízenosti

---

³⁵ JAKUBCOVÁ, Lenka a Ján ŠUGÁR. *Bezpečnost a krizové řízení*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2013. ISBN 978-80-7251-400-7., s. 80–81

³⁶ ADAMEC, Vilém a kol. *Operační střediska v integrovaném záchranném systému*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2019. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-7385-225-2., s. 5

³⁷ Statistická ročenka 2020. *Hasičský záchranný sbor ČR [online]*. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, 2021 [cit. 2022-01-11]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/soubor/rocenka-2020-pdf.aspx>

³⁸ JAKUBCOVÁ, Lenka a Ján ŠUGÁR. *Bezpečnost a krizové řízení*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2013. ISBN 978-80-7251-400-7., s. 81–83

ministerstva obrany do podřízenosti MV ČR – GŘ HZS ČR. Záchranný útvar má sídlo v Hlučíně a je rozdělen do čtyř samostatných záchranných rot dislokovaných v Hlučíně, Zbirohu a Jihlavě z důvodu dosažitelnosti a efektivního využití sil a prostředků na území celé ČR. Hlavními úkoly záchranného útvaru je plnění úkolů jednotky požární ochrany během krizové situace či mimořádné události. V případě rozhodnutí generálního ředitelství může být nasazen během obnovy území, které bylo zasaženo MU či KS.³⁹

Vzdělání v oboru požární ochrany zabezpečuje Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná škola požární ochrany nacházející se ve Frýdku Místku.

Jednotky požární ochrany

Vzhledem k tomu, že nelze vyloučit vznik požáru či jiné mimořádné události, kdekoli na území České republiky, bylo zapotřebí vytvořit určitý systém jednotek požární ochrany, který plošně v celé ČR zabezpečí účinnou pomoc do určitého časového limitu s určitým množstvím sil a prostředků. Jednotkou požární ochrany se rozumí organizovaný systém tvořený odborně vyškolenými osobami, požární technikou a věcnými prostředky požární ochrany.⁴⁰

Dle zřizovatele jednotky požární ochrany se rozlišují tyto druhy JPO:

- **Jednotka HZS kraje** – složena z příslušníků hasičského záchranného sboru určených k výkonu služby na stanicích HZS kraje.
- **Jednotka HZS podniku** – složena ze zaměstnanců PO či PFO, kteří vykonávají činnosti v této jednotce jako své zaměstnaní. Některé PO či PFO mají velkou míru požárního nebezpečí a z tohoto důvodu jim HZS ČR je oprávněn nařídit zřízení jednotky HZS podniku.
- **Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce** – složena z fyzických osob, které vykonávají činnost v této jednotce obvykle dobrovolně (v některých případech mohou být členové v pracovněprávním vztahu k obci).

---

³⁹ VILÁŠEK, Josef, Miloš FIALA a David VONDRAŠEK. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Karolinum, 2014. ISBN 978-80-246-2477-8., s. 27

⁴⁰ Jednotky požární ochrany. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. [cit. 2022-01-12]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/jednotky-po-961839.aspx?q=Y2hudW09Mq%3d%3d>

- **Jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku** – složena ze zaměstnanců právnické nebo podnikající fyzické osoby daného podniku, kteří plní pracovní úkony zpravidla mimo úsek požární ochrany, nevykonávají tedy činnost v této jednotce jako své zaměstnaní.
- **Vojenská hasičská jednotka** – jednotka určena především k zabezpečení požární ochrany v prostoru vymezeném hranicemi vojenského újezdu, všech útvarů a speciálních zařízení Armády ČR. Mohou však v případě mimořádné události vypomáhat také v civilním sektoru. Je složena z vojáků a občanských zaměstnanců, její zřizování, vybavení, organizace a výkon služby je v působnosti Ministerstva obrany.⁴¹

Pro účely plošného pokrytí se jednotky požární ochrany dělí do dvou kategorií a 6 typů z hlediska místní a územní působnosti. V případě územní působnosti se zpravidla určí hasební obvod dané JPO (vyjádřený v minutách či kilometrech), který vymezuje území standardního působení JPO.

A. Jednotky s **územní působností** zasahující i mimo území svého zřizovatele

- JPO I – jednotka HZS ČR s územní působností zpravidla do 20 minut jízdy z místa dislokace do místa zásahu. Doba výjezdu je do 2 minut od vyhlášení poplachu.
- JPO II – jednotka SDH obce vykonávající službu v této jednotce jako svoje hlavní nebo vedlejší povolání. Územní působnost JPO II je zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace do místa zásahu a doba výjezdu od vyhlášení poplachu činí 5 minut.
- JPO III – jednotka SDH obce se členy vykonávající službu v jednotce dobrovolně, s územní působností zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace a dobou výjezdu do 10 minut od vyhlášení poplachu.

---

⁴¹ TARCÁNI, Ondrej a kol. *Teorie a praxe krizového řízení III*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2011. ISBN 978-80-7251-362-8., s. 17

JAKUBCOVÁ, Lenka a Ján ŠUGÁR. *Bezpečnost a krizové řízení*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2013. ISBN 978-80-7251-400-7., s. 85–86

B. Jednotky s **místní působností** zasahující na území svého zřizovatele

- JPO IV – jednotka HZS podniku s členy vykonávající službu v jednotce jako své povolání. Doba výjezdu činí 2 minuty od vyhlášení poplachu.
- JPO V – jednotka SDH obce se členy vykonávající službu v jednotce dobrovolně, doba výjezdu je do 10 minut od doby vyhlášení poplachu.
- JPO VI – jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku, doba výjezdu od vyhlášení poplachu činí také 10 minut.⁴²

2.1.2. Policie ČR

Policie České republiky je ozbrojeným bezpečnostním sborem, řídící se zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Zákon o Policii ČR vymezuje postavení a činnost Policie ČR, její organizaci, základní povinnosti, použití donucovacích prostředků a zbraní, podmínky omezení svobody a další.⁴³

Obr. č. 3 – Znak Policie ČR.⁴⁴

⁴² Jednotky požární ochrany: Kategorie jednotek požární ochrany. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. [cit. 2022-01-12]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/menu-jednotky-pozarni-ochrany-jednotky-pozarni-ochrany-jednotky-po.aspx?q=Y2hudW09NA%3D%3D>

⁴³ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, v platném znění

⁴⁴ Policie České republiky. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation [cit. 2022-03-04]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Policie_%C4%8Cesk%C3%A9_republiky

Postavení a hlavní úkoly

Jak již bylo zmíněno, Policie ČR je jednotným ozbrojeným bezpečnostním sborem sloužící veřejnosti, jehož úkolem je především chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu.⁴⁵

Policista nebo útvar policie se podílejí na provádění záchranných a likvidačních prací včetně letecké podpory IZS a letecké podpory v krizových situacích:

- jsou-li k tomu vycvičeni a vybaveni,
- je-li to nezbytné pro záchrannu života, zdraví nebo majetku nebo
- jsou-li k tomu určeni policejným prezidentem.⁴⁶

V rámci činnosti základních složek IZS provádí Policie ČR při mimořádných událostech především tyto činnosti:

- uzavírání zájmových prostorů a regulaci vstupu a opuštění těchto prostor,
- požadování prokazování totožnosti,
- zajišťování osob,
- regulaci dopravy v prostoru mimořádné události,
- šetření okolnosti vzniku mimořádné situace k objasnění příčin jejího vzniku,
- plnění úkolů souvisejících s identifikací zemřelých,
- řešení ochrany a zabezpečení movitého a nemovitého majetku a eventuálně eliminaci kriminální činnosti při vzniku mimořádné situace,
- plnění dalších úkolů podle pokynu velitele zásahu nebo řídící složky IZS.⁴⁷

---

⁴⁵ § 1 a § 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, v platném znění

⁴⁶ § 20 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, v platném znění

⁴⁷ VILÁŠEK, Josef, Miloš FIALA a David VONDRAŠEK. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Karolinum, 2014. ISBN 978-80-246-2477-8., s. 51

V rámci činnosti při společném zásahu složek IZS může v některých případech policista zastávat funkci velitele zásahu, zpravidla při pátrání po osobách v terénu, při řešení sebevraždy, při odstraňování nástražných systémů a při udržování pořádku na fotbalových utkáních, veřejných shromážděních osob a bezpečnostních akcích.⁴⁸

Organizační struktura

Policie ČR je podřízena Ministerstvu vnitra a její činnost řídí Policejní prezidium ČR v čele s policejným prezidentem, kterého jmenuje ministr vnitra.

V rámci policie působí útvary policie s celostátní působností, příkladem takového útvaru je Národní protidrogová centrála, Pyrotechnická služba, Ředitelství služby cizinecké policie, Národní centrála proti organizovanému zločinu, Útvar pro ochranu prezidenta ČR a další.

Zákonem o Policii České republiky je zřízeno 14 krajských ředitelství policie a jimi zřízené útvary, jejichž služební obvody jsou shodné s územními obvody krajů České republiky. Každé krajské ředitelství policie je organizační složkou státu a účetní jednotkou. V čele každého krajského ředitelství policie stojí krajský ředitel. V rámci všech krajských ředitelství policie působí služba kriminální policie a vyšetřování, služba pořádkové, dopravní a cizinecké policie a služba policie pro zbraně a bezpečnostní materiál. Každé krajské ředitelství policie má mimo jiné vlastní personální odbor, odbor vnitřní kontroly a integrované operační středisko, obsluhující telefonní linku tísňového volání 158.

Organizačními články všech krajských ředitelství policie s výjimkou Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy jsou územní odbory, jejichž služební obvody odpovídají územním obvodům okresů a jejich sídly jsou zpravidla bývalá okresní města.⁴⁹

---

⁴⁸ TARČÁNI, Ondrej a kol. *Teorie a praxe krizového řízení III.* Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2011. ISBN 978-80-7251-362-8., s. 20

⁴⁹ *Policie České republiky: Police of the Czech Republic.* 2. vydání [online]. Praha: Policejní prezidium České republiky, 2017. ISBN 978-80-270-0664-9. Dostupné z: <https://www.policie.cz/soubor/policie-ceske-republiky-2017-pdf.aspx>, s. 86–87

2.1.3. Poskytovatelé zdravotnické záchranné služby

Poskytovatelem zdravotnické záchranné služby je příspěvková organizace zřízená krajem, která má oprávnění k poskytování zdravotnické záchranné služby podle zákona o zdravotních službách.⁵⁰

Poskytovatelé ZZS se řídí zákonem č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě. Tento zákon upravuje podmínky pro poskytování zdravotnické záchranné služby, práva a povinnosti poskytovatele zdravotnické záchranné služby, povinnosti poskytovatelů akutní lůžkové péče v návaznosti na zdravotnickou záchrannou službu či podmínky pro zajištění připravenosti poskytovatele zdravotnické záchranné služby na řešení mimořádných událostí a krizových situací.⁵¹

Prováděcím předpisem k zákonu o zdravotnické záchranné službě je vyhláška Ministerstva zdravotnictví ČR č. 240/2012 Sb., kterou se provádí zákon o zdravotnické záchranné službě. Specifikuje podrobně stupně naléhavosti tísňového volání, operační řízení letecké výjezdové skupiny, obsah a použití Traumatologického plánu poskytovatele zdravotnické záchranné služby a další.⁵²

Obr. č. 4 – Symbol zdravotnické záchranné služby.⁵³

⁵⁰ § 8 odst. 1 zákona č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě, v platném znění

⁵¹ Zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě, v platném znění

⁵² Vyhláška MZČR č. 240/2012 Sb., kterou se provádí zákon o zdravotnické záchranné službě, v platném znění

VILÁŠEK, Josef, Miloš FIALA a David VONDRAŠEK. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Karolinum, 2014. ISBN 978-80-246-2477-8., s. 61–68

⁵³ TALICOVÁ, Martina. Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí – záchranaři. Metodický portál RVP.CZ [online]. 2017 [cit. 2022-03-04]. Dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/z/21533/OCHRANA-CLOVEKA-ZA-BEZNYCH-RIZIK-A-MIMORADNYCH-UDALOSTI---ZACHRANARI.html>

Postavení a hlavní úkoly

ZZS je zdravotní službou, v jejímž rámci je na základě tísňové výzvy poskytována zejména přednemocniční neodkladná péče osobám se závažným postižením zdraví nebo v přímém ohrožení života.⁵⁴

Dostupnost zdravotnické záchranné služby je dána plánem pokrytí území kraje výjezdovými základnami ZZS, který stanoví počet a rozmístění výjezdových základen v závislosti na důležitých parametrech území tak, aby místo události na území bylo dosažitelné z nejbližší výjezdové základny v dojezdové době do 20 minut. Plán pokrytí území kraje výjezdovými základnami ZZS vydává kraj, podklady pro plán a jeho aktualizaci zpracovává poskytovatel ZZS.

Hlavními úkoly zdravotnické záchranné služby je nepřetržité zabezpečování, organizování a řízení především následujících úkolů:

- Kvalifikovaný příjem volání na národní číslo tísňového volání 155, zpracování takového volání, jeho vyhodnocení a určení nejvhodnějšího způsobu poskytnutí přednemocniční neodkladné péče.
- Poskytování instrukcí k zajištění první pomoci, v případě, že je to třeba před příjezdem výjezdové skupiny na místo události.
- Vyšetření pacienta a poskytnutí nebo zajištění přednemocniční neodkladné péče v místě události, při dopravě postiženého a při jeho předávání ve zdravotnickém zařízení.
- Doprava pacientů v podmínkách přednemocniční neodkladné péče ze zahraničí do České republiky.
- Součinnost v rámci IZS s ostatními operačními středisky.
- Třídění ošetřovaných pacientů dle priorit při mimořádných událostech nebo krizových situacích s hromadným postižením osob.⁵⁵

---

⁵⁴ JAKUBCOVÁ, Lenka a Ján ŠUGÁR. *Bezpečnost a krizové řízení*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2013. ISBN 978-80-7251-400-7., s. 90

⁵⁵ TARČÁNI, Ondrej a kol. *Teorie a praxe krizového řízení III*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2011. ISBN 978-80-7251-362-8., s. 21

V rámci IZS zdravotnické síly a prostředky, které zasahují při mimořádných událostech nebo krizových situacích se řídí traumatologickým plánem kraje, který je součástí havarijního plánu kraje. Traumatologický plán stanoví opatření a postupy uplatňované poskytovatelem zdravotnické záchranné služby při zajišťování a poskytování přednemocniční neodkladné péče v případě hromadných neštěstí (tedy především se použije při vyhlášení třetího nebo zvláštního stupně poplachu).⁵⁶ Povinnost zpracovat traumatologický plán ukládá poskytovateli zdravotnické záchranné služby §7 zákona č. 374/2001 Sb., o zdravotnické záchranné službě.

Organizační struktura

Na území kraje je zpravidla jeden poskytovatel ZZS. Výjimkou však může být, pokud se na poskytování zdravotnické záchranné služby podílí poskytovatel ZZS zřízený jiným krajem, a to na základě písemné smlouvy uzavřené mezi dotčenými kraji.⁵⁷

Zařízení ZZS je tvořeno ředitelstvím, zdravotnickým operačním střediskem, výjezdovými základny s výjezdovými skupinami, pracovištěm krizové připravenosti a vzdělávacím a výcvikovým střediskem.

V čele ředitelství stojí ředitel ZZS. Organizačně pod ředitelství spadá mimo jiné také vzdělávací a výcvikové středisko a pracoviště krizové připravenosti. V každém kraji provozuje příslušná krajská záchranná služba jedno krajské zdravotnické operační středisko, jehož hlavním úkolem je příjem a vyhodnocování volání na tísňovou linku 155 a operační řízení výjezdových skupin.

Kostru systému potom tvoří výjezdové základny rozmístěné tak, aby byla zabezpečena dostupnost přednemocniční neodkladné péče a její poskytnutí do 20 minut od přijetí tísňové výzvy. Zdravotnické operační středisko po obdržení tísňové výzvy, vysílá z výjezdové základny výjezdovou skupinu tvořenou

---

⁵⁶ TARČÁNI, Ondrej a kol. *Teorie a praxe krizového řízení III*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2011. ISBN 978-80-7251-362-8., s. 22

⁵⁷ UHÝRKOVÁ, Radana a Andrea BÍLKOVÁ. *Vybrané kapitoly z předmětu Záchranařství a medicína katastrof [online]*. Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Zlín, 2016 [cit. 2022-01-15]. ISBN 978-80-88058-78-6. Dostupné z: <https://publi.cz/epubli/book/370-vybrane-kapitoly-z-predmetu-zachranarstvi-a-medicina-katastrof>

zdravotnickými pracovníky. Na území celé ČR bylo v roce 2020 k dispozici celkem 315 výjezdových základen.⁵⁸

Výjezdová skupina je nejméně dvoučlenná. Obvykle se dělí podle složení a povahy činnosti na výjezdové skupiny rychlé lékařské pomoci (RLP), kdy členem posádky je lékař a na výjezdové skupiny rychlé zdravotnické pomoci (RZP), kdy je posádka složena z řidiče záchrannáře a nejméně jednoho zdravotnického záchrannáře. Stále častěji se také můžeme setkat s tzv. setkávacím systémem, kde lékař společně s řidičem záchrannářem vyjíždějí k zásahům v „malém“ sanitním voze a na místě zásahu se setkají se skupinou RZP, kteří následně pacienta transportují (pokud pacient nevyžaduje intenzivní péči pod přímým lékařským dohledem) do zdravotnického zařízení. Lékař je tedy po ukončení zásahu ihned k dispozici pro další zásah.⁵⁹ Výjezdové skupiny můžeme také rozdělit podle typu dopravního prostředku na pozemní, leteckou a vodní.⁶⁰

2.2. Ostatní složky

Pro komplexnost tématu bude v následující kapitole stručně vymezen význam ostatních složek integrovaného záchranného systému, čím jsou tyto složky tvořeny a budou zde zmíněné některé konkrétní příklady ostatní složky IZS.

Ostatní složky se od základních složek liší tím, že poskytují při provádění záchranných a likvidačních prací plánovanou pomoc na vyžádaní, což je předem písemně dohodnutý způsob poskytnutí pomoci ostatními složkami IZS. Takovou pomoc poskytují především základním složkám IZS, ale také obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, krajskému úřadu nebo Ministerstvu vnitra. Kromě ostatních složek integrovaného záchranného systému jsou povinny plánovanou pomoc na vyžádání poskytovat také vojenské záchranné útvary, ministerstva,

---

⁵⁸ Statistika výjezdové činnosti ZZS ČR: Statistika výjezdové činnosti ZZS ČR za rok 2020. Asociace zdravotnických záchranných služeb České republiky [online]. [cit. 2022-02-07]. Dostupné z: <https://www.azzs.cz/dokumenty/zdravotnicke-zachranne-sluzby-v-cr-v-cislech/statistika-vyjezdove-cinnosti-zzs-cr>

⁵⁹ Rychlá lékařská pomoc / rendez-vous (RLP/RV). Zdravotnická záchranná služba Královéhradeckého kraje [online]. [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.zzsck.cz/vyjezdove-skupiny>

⁶⁰ UHÝRKOVÁ, Radana a Andrea BÍLKOVÁ. Vybrané kapitoly z předmětu Záchranářství a medicína katastrof [online]. Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Zlín, 2016 [cit. 2022-01-15]. ISBN 978-80-88058-78-6. Dostupné z: <https://publi.cz/epubli/book/370-vybrane-kapitoly-z-predmetu-zachranarstvi-a-medicina-katastrof>

územní správní úřady, orgány krajů a obcí v mezích své působnosti, právnické a fyzické osoby, které jsou vlastníky nebo uživateli stavby civilní ochrany, zdravotnická zařízení a ostatní osoby, které se k tomu smluvně zavázaly.⁶¹

Dohody o poskytnutí plánované pomoci na vyžádání uzavírá Generální ředitelství HZS ČR nebo jednotlivé HZS krajů pro sestavení Ústředního poplachového plánu IZS a poplachových plánů IZS krajů, kde jsou následně zmíněné ostatní složky IZS, rozsah poskytnutí pomoci, kontakt na pověřené osoby a způsob jejich vyrozumění, síly a prostředky určené k poskytnutí pomoci a doba potřebná k poskytnutí pomoci v případě jejího vyžádání. Ostatní složky jsou následně povolávány na místo řešení mimořádné události podle typu této události a podle oprávnění a způsobilosti ji řešit.⁶²

Jak již bylo zmíněno výše, ostatními složkami integrovaného záchranného systému jsou:

- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil (zejména síly a prostředky Armády ČR vyčleněné ve prospěch IZS)
- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory (např. Vězeňská služba ČR)
- ostatní záchranné sbory (např. Báňská záchranná služba)
- orgány ochrany veřejného zdraví (např. Krajské hygienické stanice nebo Ministerstvo zdravotnictví)
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby (např. technické služby obcí a krajů, TRINS či Dekonta, a. s.)
- zařízení civilní ochrany (zřizují je právnické osoby k zabezpečení opatření ochrany obyvatelstva jako je například evakuace, nouzové přežití apod.)
- neziskové organizace a sdružení občanů (např. Svaz záchranných brigád kynologů, Český červený kříž, Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, Horská služba nebo Vodní záchranná služba).⁶³

---

⁶¹ JAKUBCOVÁ, Lenka a Ján ŠUGÁR. *Bezpečnost a krizové řízení*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2013. ISBN 978-80-7251-400-7., s. 97–98

⁶² tamtéž, s. 97–98

⁶³ tamtéž, s. 96

V době krizových stavů se ostatní složkou stávají také poskytovatelé akutní lůžkové péče, kteří mají zřízen urgentní příjem. Poskytovatelé akutní lůžkové péče však mohou uzavřít dohodu o plánované pomoci na vyžádání s místně příslušným poskytovatelem ZZS nebo krajským úřadem, následně je HZS kraje začlení do poplachového plánu IZS kraje, čímž se stanou ostatními složkami IZS i pro období mimo krizový stav.⁶⁴

3. Komunikace mezi složkami IZS

Pro člověka jako společenského tvora je jednou z nejdůležitějších podmínek existence právě komunikace. Pro účely této diplomové práce lze komunikaci chápat jako proces sdělování informací. Může mít různé podoby a formy, může být verbální či neverbální.⁶⁵ Při řešení mimořádných událostí a krizových situací se používá pojem „krizová komunikace“, čímž se v tomto případě rozumí přenos informací mezi orgány veřejné správy a mezi složkami IZS.

Komunikace mezi jednotlivými složkami IZS a orgány, které se podílejí na záchranných a likvidačních pracích je klíčovým aspektem pro úspěšné a efektivní zvládnutí řešené mimořádné události. Z tohoto důvodu je krizová komunikace v rámci IZS organizována pro potřebu všech tří úrovní koordinace (taktické, operační a strategické) jak mezi složkami, ministerstvy, ostatními ústředními správními úřady, úřady s krajskou působností nebo s působností ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností, orgány krajů a obcí, tak i v rámci každého z těchto subjektů.⁶⁶ Vzhledem k tématu této diplomové práce budou následující kapitoly zaměřeny pouze na výměnu informací mezi základními složkami IZS.

Efektivní krizová komunikace vyžaduje schopnost správně vyhodnotit a porozumět současné situaci, vysvětlovat a předávat informace, předvídat budoucí potřeby a předvídat kdo bude takovou situací ovlivněn, aby jim byly

---

⁶⁴ JAKUBCOVÁ, Lenka a Ján ŠUGÁR. *Bezpečnost a krizové řízení*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2013. ISBN 978-80-7251-400-7., s. 97

⁶⁵ ANTUŠÁK, Emil a Zdeněk KOPECKÝ. *Krizový management: krizová komunikace*. Praha: Oeconomica, 2005. ISBN 80-245-0945-8, s. 7

⁶⁶ ŠUBROVÁ, Lucie. Krizová komunikace složek IZS [online]. Pardubice, 2011 [cit. 2022-01-19]. Dostupné z: https://dk.upce.cz/bitstream/handle/10195/39344/SubrovaL_KrizovaKomunikace_JJ_2011.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Diplomová práce. Univerzita Pardubice. Vedoucí práce doc. Ing. Josef Janošec, CSc.

poskytnuty informace a včasné varování. Důležitým aspektem je schopnost shromažďovat a analyzovat informace a předávat informace o přijatých rozhodnutích a opatřeních.⁶⁷

3.1. Organizace spojení složek IZS při společném zásahu

Základní složky IZS mezi sebou komunikují samozřejmě před, během i po společném zásahu u mimořádné události či krizové situace. Nejčastěji však dochází k výměně informací mezi jednotlivými základními složkami IZS právě při společném zásahu. Komunikace je jedním z nejdůležitějších aspektů pro úspěšné zvládnutí řešené situace. Při tomto procesu dochází k výměně informací na několika úrovních:

- Uvnitř jednotlivé základní složky IZS
- Mezi jednotlivými základními složkami IZS v místě zásahu
- Mezi některou ze základních složek IZS a operačním a informačním střediskem této složky
- Mezi operačními a informačními středisky základních složek IZS navzájem.

3.2. Sdělované informace

Správná komunikace je základem úspěchu, všechny předávané informace by mely být pravdivé a jasně, srozumitelně a jistě sdělené. Ten, kdo informace sděluje by se měl ujistit, že druhá strana informace slyšela a porozuměla jím. Jaké informace mezi složkami IZS je nutné si předávat?

Uvnitř základní složky IZS

Komunikace je potřeba také uvnitř každé ze základních složek IZS, je nutné, aby každý ze zasahujících věděl, o jakou mimořádnou událost se jedná, jaký bude postup a jaké jsou jeho úkoly pro úspěšné řešení takové události. Pro úspěšné zvládnutí MU je potřeba součinnosti a komunikace uvnitř každé zasahující složky.

---

⁶⁷ Crisis Communications Handbook [online]. Swedish Emergency Management Agency, 2008 [cit. 2022-01-19]. ISBN 978-91-85797-11-0. Dostupné z: <https://www.msb.se/RibData/Filer/pdf/23992.pdf>, s. 33

Mezi složkami IZS v místě zásahu

Na místě zásahu řídí činnost jednotek velitel zásahu, který má odpovědnost za celý průběh řešení MU. Velitel zásahu se předávají všechny důležité informace a je nutné poslouchat jeho rozkazy a povely. Je-li to potřeba, velitel zásahu je oprávněn zřídit výkonné orgány, kterými jsou štáb velitele zásahu, velitelé sektorů a velitelé úseků, kteří mu pomáhají s koordinací záchranných a likvidačních prací.

Při příjezdu složky IZS, vedoucí složky ohlásí ihned veliteli zásahu příjezd složky na místo a množství dostupných sil a prostředků. Průběžně předává veliteli zásahu informace o plnění úkolů a o situaci na místě zásahu. Před odjezdem z místa zásahu vedoucí složky osobně předá nadřízenému veliteli nebo velitelovi zásahu dílčí zprávu o zásahu nebo dohodne jiný způsob předání této zprávy, ohlásí veliteli zásahu odjezd z místa zásahu, následně odjezd oznámí i určenému operačnímu a informačnímu středisku.⁶⁸

Mezi základní složkou IZS a OPIS

Operační střediska předávají informace základním složkám IZS o vzniku mimořádné události a při povolání na místo zásahu jim sdělí, co nejvíce důležitých a dostupných informací, například informace o místě zásahu, o druhu mimořádné události, počtu zraněných a tak dále.

Pokud to technické prostředky umožní, oznámí velitel jednotky, která přijela na místo zásahu jako první, příslušnému operačnímu středisku převzetí velení zásahu a upřesní místo zásahu a charakter zásahu. Velitel zásahu organizuje spojení na místě zásahu a spojení s příslušným operačním střediskem a odpovídá za úplnost a správnost předávaných informací. Velitel zásahu má rovněž informační povinnost vůči OPIS, povinně sdělovanými informacemi jsou údaje o:

- situaci v místě zásahu,
- zahájení a ukončení záchranných nebo likvidačních prací,

---

⁶⁸ Bojový řád JPO: Velitel jednotky na místě zásahu. *Hasičský záchranný sbor ČR* [online]. Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, 2018 [cit. 2022-01-23]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/bojovy-rad-jednotek-pozarni-ochrany-v-dokumentech-491249.aspx>

- nasazených sil a prostředků složek IZS a jejich potřebě, popřípadě o potřebě jiné pomoci,
- vyhlášeném stupni poplachu v místě zásahu,
- změně v obsazení funkce velitele zásahu,
- stavu záchranných a likvidačních prací v místě zásahu,
- zásadní změně situace v místě zásahu včetně zranění nebo usmrcení osob nebo vzniku rozsáhlých škod,
- odjezdu složek z místa zásahu,
- významných informacích poskytnutých veřejnosti.⁶⁹

Mezi operačními středisky základních složek IZS

Pokud se tísňové volání dostane na operační středisko, které není místně nebo věcně příslušné, předává tuto informaci na operační středisko, které je kompetentní k řešení nahlášené mimořádné události. Operační střediska základních složek si předávají informace zejména pomocí tzv. „datových vět“, které obsahují základní informace o mimořádné události, která je potřeba řešit. V některých případech jsou volání přepojena na příslušné operační středisko a prostřednictvím datové věty následně pouze předány informace získané automaticky a údaje získané od volajícího.⁷⁰

U mimořádných událostí, které vyžadují součinnost více složek je třeba, aby se informace o vzniku události dostaly na jedno místo. Tímto místem je územní OPIS IZS, které je schopno zahájit koordinaci všech složek podílejících se na řešení mimořádné události.⁷¹

---

⁶⁹ § 6 odst. 1 vyhlášky MV č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení IZS, v platném znění

⁷⁰ ADAMEC, Vilém a kol. *Operační střediska v integrovaném záchranném systému*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2019. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-7385-225-2., s. 6–7

⁷¹ tamtéž

3.3. Druhy a prostředky komunikace základních složek IZS

Základními a nejčastějšími prostředky, kterými základní složky IZS, při společném řešení mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací, spolu vzájemně komunikují jsou jimi zřízená operační střediska, analogová rádiová síť, digitální rádiová síť, verbální a neverbální komunikace.

3.3.1. Operační střediska základních složek IZS

Operační střediska základních složek IZS jsou kontaktními místy pro příjem žádosti o pomoc v nouzi, po příjmu tísňového volání organizují bezodkladné řešení nahlášené situace. Jejich role je důležitá při získávání informací a následně při výměně těchto informací.

V České republice je jednotná organizace tísňových volání, a to na telefonních číslech:

- 150 – Hasičských záchranný sbor ČR
- 158 – Policie ČR
- 155 – zdravotnická záchranná služba
- 112 – jednotné evropské číslo tísňového volání.

Operační střediska základních složek IZS jsou vysoce specializovaná řídící centra, k jejichž hlavním úkolům patří příjem tísňových volání, jejich odbavení, vysílání odpovídajících sil a prostředků k události, jejich koordinace a poskytují podporu při řízení záchranných, likvidačních a dalších prací v místě zásahu.⁷² Primárním úkolem, při příjmu tísňového volání, je vytěžení maximálního možného množství informací od volajícího, ty následně předat příslušným základním složkám IZS. Informace získané na úrovni operačních středisek jsou zcela zásadní pro zvolení správného postupu a rozhodování velitele v místě zásahu.

Právě prostřednictvím operačních a informačních středisek získávají základní složky IZS informace, jejichž obsahem jsou zejména upozornění a výstrahy na možný výskyt závažných mimořádných událostí a informace o vzniku a vývoji mimořádné události (je-li to nutné pro provádění záchranných a likvidačních prací,

---

⁷² ADAMEC, Vilém a kol. *Operační střediska v integrovaném záchranném systému*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2019. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-7385-225-2., s. 1–3

operační a informační střediska informují o nebezpečích vzniku mimořádných událostí také určené osoby dotčených správních úřadů s krajskou působností nebo s působností ve správním obvodu obcí s rozšířenou působností, osoby z určených obcí a právnické a fyzické osoby určené havarijním plánem kraje).⁷³

Operační a informační střediska IZS, kterými jsou operační střediska HZS kraje a operační a informační středisko GŘ HZS ČR, jsou stálými orgány pro koordinaci složek IZS.⁷⁴ OPIS HZS kraje plní tedy funkci nejen jako operační středisko základní složky, zároveň má veškeré povinnosti v rámci operačního řízení celého integrovaného záchranného systému. Operační a informační středisko GŘ HZS ČR kromě toho, že zajišťuje ústřední koordinaci záchranných a likvidačních prací, také hraje důležitou roli při monitorování a výměně informací ze zahraničí. Plní především následující úkoly: plní funkci národního bodu varování pro Mezinárodní agenturu pro atomovou energii, je kontaktním bodem pro organizaci Evropské společenství pro rychlou výměnu radiologických informací, v rámci EU komunikuje a sdílí informace především se Střediskem pro koordinaci odezvy na mimořádné události a další.⁷⁵

Zdravotnické operační středisko je centrálním pracovištěm operačního řízení zdravotnické záchranné služby a centrem tísňové komunikace na národní tísňové číslo 155. Zpravidla je na území kraje pouze jedno zdravotnické operační středisko, avšak v některých krajích může být krajskému zdravotnickému středisku podřízeno také pomocné středisko.⁷⁶

Operační střediska Policie ČR jsou integrovaná operační střediska krajských ředitelství PČR a operační středisko operačního odboru Policejního prezidia České republiky, zabezpečující jednotné a koordinované plnění policejních úkolů.

---

⁷³ § 12 odst. 3 vyhlášky MV č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení IZS, v platném znění

⁷⁴ § 5 odst. 1 zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, v platném znění

⁷⁵ MATOUŠ, Miroslav. Operační řízení integrovaného záchranného systému. *Bezpečnostní teorie a praxe* [online]. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2020(1) [cit. 2022-02-01]. ISSN 2571-4589. Dostupné z: <https://veda.polac.cz/wp-content/uploads/2020/04/Opera%C4%8Dn%C3%AD-%C5%99%C3%ADzen%C3%AD-integrovan%C3%A9ho-z%C3%A1chrann%C3%A9ho-syst%C3%A9mu.pdf>, s. 138–139

⁷⁶ § 11 zákona č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě, v platném znění

Unikátním krajským společným pracovištěm složek IZS je Integrované bezpečnostní centrum Moravskoslezského kraje, v němž jsou odbavována všechna volání na tísňové linky z území celého Moravskoslezského kraje. Nachází se zde prostory operačních středisek HZS ČR, ZZS a PČR, které zajišťují řešení všech mimořádných událostí na území kraje.⁷⁷

---

⁷⁷ Integrované bezpečnostní centrum MSK: Integrované bezpečnostní centrum MSK obdrželo prestižní mezinárodní ocenění asociace EENA. *Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje* [online]. [cit. 2022-02-14]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/integrovane-bezpecnostni-centrum-msk-obdrzeloprestizni-mezinarodni-oceneni-asociace-eena.aspx>

Obr. č. 5 – Integrované bezpečnostní centrum v Ostravě.⁷⁸

Obr. č. 6 – Operační středisko ZZS MSK v IBC.⁷⁹

---

⁷⁸ Oddělení KOPIS A IBC. Hasičský záchranný sbor ČR: Moravskoslezský kraj [online]. [cit. 2022-02-14]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/oddeleni-ibc.aspx>

⁷⁹ LUKÁŠ, Humpl. Zdravotnické operační středisko ZZS MSK. Zdravotnická záchranná služba Moravskoslezského kraje [online]. 8. 2. 2022 [cit. 2022-02-14]. Dostupné z: <https://www.zzmsk.cz/Default.aspx?subhref=operStrediska>

Jak operační střediska komunikují?

Po vyhodnocení tísňového volání, operační středisko základní složky zváží, zda je řešení situace v jeho územní a věcné příslušnosti. Pokud řešení mimořádné události náleží do jeho věcné působnosti, vyžádá si v případě potřeby spolupráci další základní složky prostřednictvím jejího operačního střediska. Pokud řešení mimořádné události nenáleží do jeho věcné nebo místní působnosti, předá přijaté informace operačnímu středisku základní složky, které je k řešení mimořádné události příslušné. Operační středisko základní složky může, pokud je to technicky možné, předat tísňovou komunikaci přímo na základní složku, která je k řešení mimořádné události příslušná.⁸⁰

Operační střediska základních složek IZS mezi sebou zpravidla komunikují pomocí datových vět, ty obsahují lokalizaci místa události, údaje o volajícím, stručnou charakteristiku události, telefonický kontakt a následně přidělení odpovídající složce. Nejvýznamnější společnou platformou pro předávání informací mezi jednotlivými systémy složek IZS je **Národní informační systém IZS**, jeho součástí je IPL – sběrnice, kam operační střediska vkládají datové věty, ty jsou případně následně, podle určených parametrů, předávány na určené operační středisko.⁸¹ NIS IZS je využíván všemi operačními středisky základních složek IZS při příjmu tísňových volání a následném vysílání sil a prostředků k mimořádným událostem. Hlavním přínosem tohoto projektu do provozu je sjednocení technologické platformy pro systémovou výměnu dat mezi základními složkami IZS. Jeho spuštěním došlo k zefektivnění příjmu tísňového volání občanů a zrychlení doby odezvy základních složek IZS na tísňové volání. Z pohledu základních složek IZS došlo k významnému pokroku v možnosti efektivní výměny a sdílení dat a informací mezi operačními středisky.⁸² Na obrázku č. 7 je

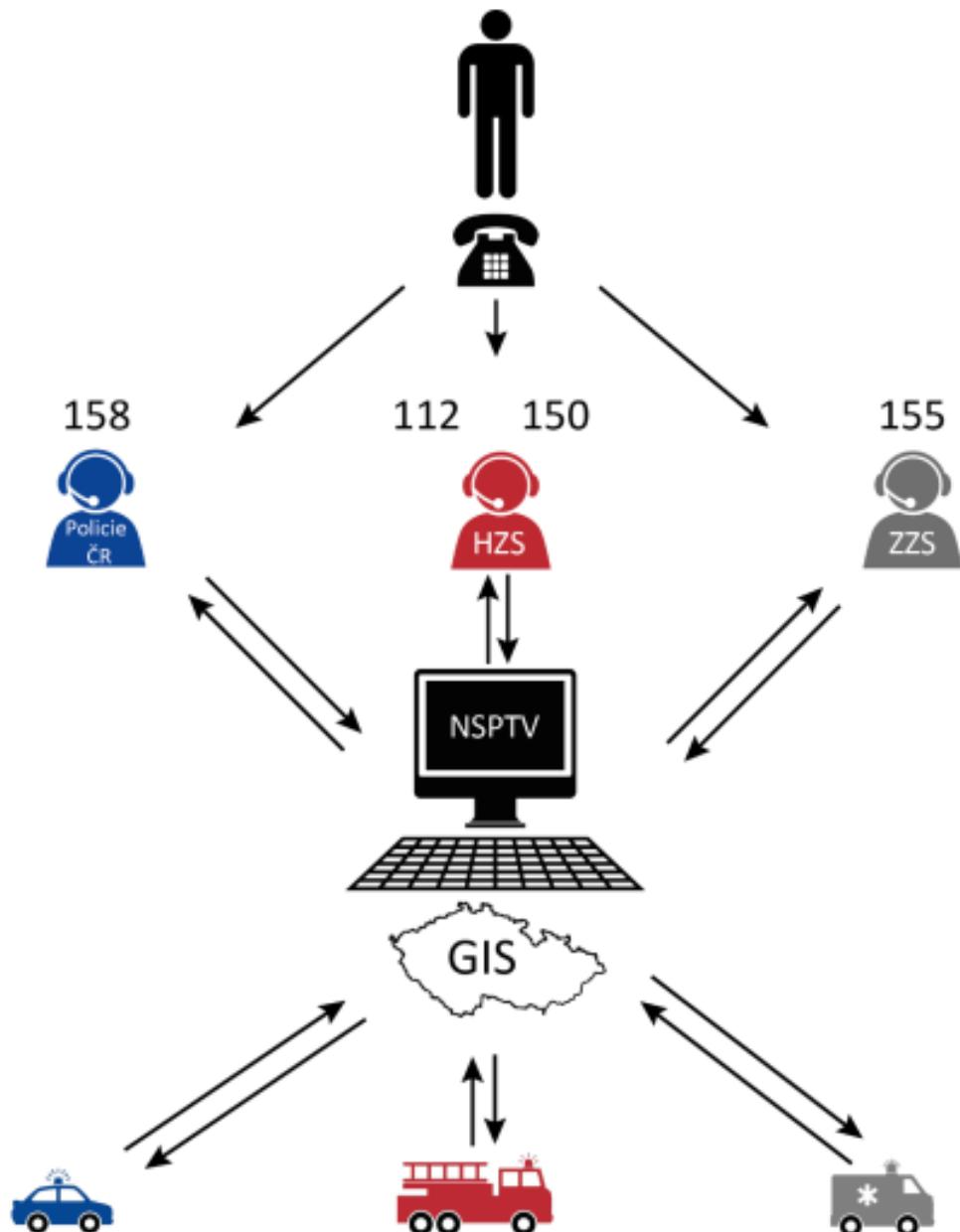
---

⁸⁰ § 12 odst. 1–2 vyhlášky MV č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení IZS, v platném znění

⁸¹ ADAMEC, Vilém a kol. *Operační střediska v integrovaném záchranném systému*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2019. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-7385-225-2., s. 32

⁸² ZAORALOVÁ, Nicole. Národní informační systém integrovaného záchranného systému byl prezentován jako úspěšný projekt IOP. *Hasičský záchranný sbor ČR [online]*. 2016 [cit. 2022-01-23]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/narodni-informacni-system-integrovaneho-zachranneho-systemu-byl-prezentovan-jako-uspesny-projekt-integrovaneho-operacniho-programu.aspxarovaneho-vozidla/>

znázorněno schéma propojení operačních středisek základních složek IZS prostřednictvím Národního informačního systému IZS.

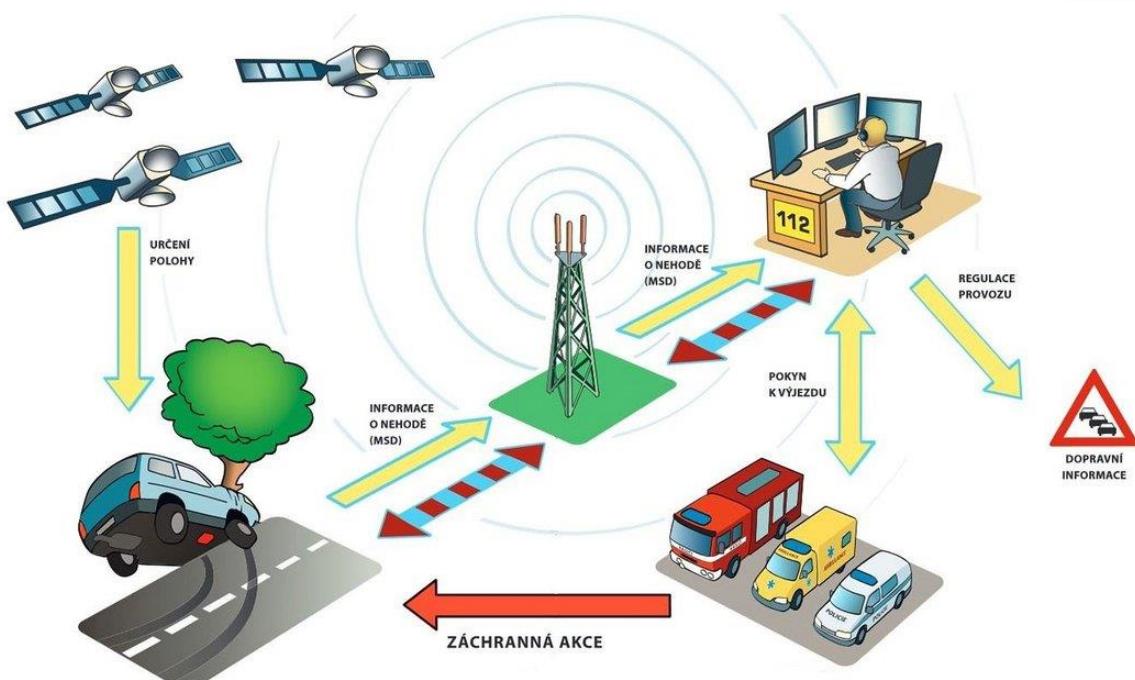

Obr. č. 7 – Schéma propojení operačních středisek základních složek IZS.⁸³

⁸³ KUBÍČEK, Josef. Kontrolní závěr z kontrolní akce NKÚ č. 16/02: Peněžní prostředky určené na projekty informační podpory a na systémy operačního řízení složek integrovaného záchranného systému. *Nejvyšší kontrolní úřad* [online]. 2016 [cit. 2022-02-14]. Dostupné z: <https://www.nku.cz/scripts/rka/detail.asp?cisloakce=16/02>

Vybrané pokroky při získávání informací operačními středisky základních složek IZS za posledních 5 let

V roce 2017 došlo ke spuštění systému eCall (celoevropský systém automatického tísňového volání z vozidla). Pokud je vozidlo vybaveno zařízením eCall, v případě dopravní nehody zařízení zahájí tísňové volání, prostřednictvím kterého dojde ke spojení s telefonním centrem tísňového volání 112. Zařízení eCall naváže s tísňovou linkou datové a hlasové spojení. Při zahájení spojení se do technologie telefonních center tísňového volání 112 přenáší soubor dat, který obsahuje informace o nehodě, včetně času, přesné polohy, směru jízdy vozidla, identifikace vozidla a údaj o tom, zda bylo volání spuštěno manuálně nebo automaticky.⁸⁴ Na obrázku č. 8 lze vidět základní schéma fungování systému eCall.

Obr. č. 8 – Základní schéma eCall.⁸⁵

⁸⁴ Systém eCall byl spuštěn, tísňová linka zvládne přijmout automatický hovor z havarovaného vozidla. Požáry.cz: Ohnisko žhavých zpráv [online]. 2017 [cit. 2022-01-23]. Dostupné z: <https://www.pozary.cz/clanek/175120-system-eCall-byl-spusten-tisnova-linka-zvladne-prijmout-automaticky-hovor-z-havarovaneho-vozidla/>

⁸⁵ BARTÁK, Petr. Jak funguje nouzové volání eCall: Pozor na čudlík!. Auto.cz [online]. 2019 [cit. 2022-02-07]. Dostupné z: <https://www.auto.cz/jak-funguje-nouzove-volani-eCall-pozor-na-cudlik-129228>

Dne 11. února 2020 byl na území hl. m. Prahy slavnostně spuštěn systém přijímání lokalizační zprávy AML, díky které operační střediska získávají informace o volajícím snadněji a dochází k rychlejší reakci na řešení MU. Nyní tento systém funguje po celé ČR. Pokud někdo zavolá o pomoc na tísňovou linku 112, 150, 155 nebo 158, jeho mobilní telefon automaticky vyšle skrytou SMS zprávu, která obsahuje souřadnice místa, ze kterého volá.⁸⁶

Od 1. ledna 2022 je možno komunikovat na tísňových linkách prostřednictvím SMS zpráv, tato možnost je určena primárně pro osoby se zdravotním postižením a sníženými či narušenými komunikačními schopnostmi. Při využití této možnosti je nutné v SMS zprávě uvést své jméno, co se stalo, kde a kdy se událost stala a kolik osob potřebuje pomoc. Pokud je to možné, operační střediska stále preferují hlasovou komunikaci, jelikož se jedná o rychlejší a efektivnější způsob poskytnutí pomoci.⁸⁷ Zasílání tísňové SMS zprávy je v současné době možné na tísňové linky 112, 150 a 158.⁸⁸

3.3.2. Analogová rádiová síť'

Analogová rádiová síť Hasičského záchranného sboru ČR a součinnosti v IZS je určena pro rádiové spojení jednotek Hasičského záchranného sboru ČR a pro součinnost s jednotkami požární ochrany a součinnost s dalšími základními a ostatními složkami IZS.⁸⁹

Analogová rádiová síť je provozována na základě individuálního oprávnění k využívání rádiových kmitočtů, které uděluje Český telekomunikační úřad. V rámci IZS má toto oprávnění Generální ředitelství HZS ČR, to následně uděluje jednotlivým subjektům HZS doklad, který opravňuje jeho držitele k provozu ve své rádiové síti a stanovuje kmitočty, kmitočtové páry a volací značky. Osobou

⁸⁶ Tísňové linky v České republice začaly přijímat lokalizační zprávy AML, nejprve z Androidu. Požáry.cz: *Ohnisko žhavých zpráv* [online]. 2020 [cit. 2022-01-23]. Dostupné z: <https://www.pozary.cz/clanek/156795-tisnove-linky-v-ceske-republike-zacaly-prijimat-lokalizacni-zpravy-aml-nejprve-z-androidu/>

⁸⁷ Tísňová volání v ČR: Tísňová komunikace prostřednictvím SMS. *Hasičský záchranný sbor ČR* [online]. [cit. 2022-01-23]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/tisnova-volani-v-ceske-republike.aspx?q=Y2hudW09Ng%3D%3D>

⁸⁸ Na tísňové linky bude možné poslat i SMS zprávu. Česká televize: ČT24 [online]. 2021 [cit. 2022-01-23]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3421230-na-tisnove-linky-bude-mozne-poslat-i-sms-zpravu>

⁸⁹ Hlava I. odst. 2 Pokyny č. 42 generálního ředitele HZS ČR a náměstka ministra vnitra ze dne 20. října 2004, kterým se vydává *Řád analogové rádiové sítě HZS ČR a součinnosti v IZS*

obsluhující prostředek ARS může být pouze osoba oprávněna obsluhovat prostředky ARS a musí se pravidelně podrobovat školením a přezkoušením.⁹⁰

ARS funguje na základě kmitočtů, ty se dělí podle způsobu použití na:

- Celostátní – celkem 8 kmitočtů používaných na území celé České republiky, mohou být provozovány pouze pro stanovené účely. Příklady celostátních kmitočtů a jejich účelu:
  - „I“ – používán pro součinnostní spojení s letadlem, vrtulníkem, jednotkami PO ostatních zřizovatelů a dalšími složkami IZS.
  - „K“ – primárně jako zásahový, smí být používán jen v prostoru zásahu o jeho použití rozhoduje velitel zásahu.
  - „U“ a „Y“ - používány na přenosných rádiových stanicích při činnostech nesouvisejících se záchrannými a likvidačními pracemi JPO, nesmí být používány při zásahu.
  - „M+“ „G+“ – slouží k propojení analogové a digitální rádiové sítě.
- Územní – územních kmitočtů máme 7 druhů, používají se pro komunikaci mezi základovými, mobilními a přenosnými radiostanicemi.
- Kmitočtové páry – při komunikaci na kmitočtových párech je používán „převaděč“, zesilující signál v místě použití.
- Ostatní.⁹¹

Každá radiostanice se při komunikaci v dané rádiové síti identifikuje volací značkou. Používají se následující volací značky:

- volací značka dle Povolení nebo Dokladu – jednoznačný identifikační prvek každé radiostanice, tvořena písmeny a číslicemi, např. PLN 121

---

⁹⁰ SOŠ PO A VOŠ PO ve Frýdku-Místku. *Rádiové spojení u zásahu* [online]. Hasičský záchranný sbor ČR, 2012 [cit. 2022-01-25]. Dostupné z: https://www.hasici-vzdelavani.cz/download/hutter/organizace_radioveho_spojeni.pdf

⁹¹ tamtéž

- stálá volací značka – jednoznačný identifikační prvek radiostanic konkrétních služebních funkcí
- otevřená volací značka – tvořena slovním vyjádřením definujícím funkční zařazení obsluhy radiostanice, např. „velitel zásahu“ nebo „policie“
- oběžníková volací značka – tuto volací značku má právo použít pouze řídící rádiová stanice ve své radiové síti, informace je předávána všem, většině nebo předem definovaným radiostanicím

Příklad komunikace v ARS:

- „PUL 100, zde PLN 121, přijeli jsme na místo zásahu, na místě 1 těžce zraněný, přivolejte Zdravotnickou záchrannou službu, příjem“
- „PLN 121 zde PUL 100, rozumím, příjem“⁹²

3.3.3. Digitální rádiová síť

Primární komunikační platformou pro komunikaci v rámci IZS je PEGAS, což je hromadná radiokomunikační síť integrovaného záchranného systému. Jeho vlastníkem je Ministerstvo vnitra ČR a je neveřejnou digitální sítí, která je založena na digitální technologii TETRAPOL. Slouží zejména pro komunikaci základních složek IZS.⁹³

Jednou z hlavních předností je, že hovory a datové přenosy jsou v síti PEGAS po celé trase zašifrovány (zabezpečeny proti odposlouchávání a rušení). Síť PEGAS je vybavena několika speciálními funkcemi pro složky IZS (např. skupinové hovory, zasílání poloh vozidel na operační střediska, nahlížení do registrů policie, zasílání SMS mezi uživateli). Oproti komerčním sítím je síť PEGAS rychlejší při sestavování hovorů, je zabezpečena proti výpadkům a přetížení volajícími při přírodních katastrofách.⁹⁴

---

⁹² SOŠ PO A VOŠ PO ve Frýdku-Místku. *Rádiové spojení u zásahu* [online]. Hasičský záchranný sbor ČR, 2012 [cit. 2022-01-25]. Dostupné z: https://www.hasici-vzdelavani.cz/download/hutter/organizace_radioveho_spojeni.pdf

⁹³ Radiokomunikační síť integrovaného záchranného systému „PEGAS“. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 2022-01-25]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/radiokomunikaci-sit-integrovaneho-zachranneho-systemu-pegas.aspx>

⁹⁴ Radiokomunikační síť integrovaného záchranného systému „PEGAS“: Pro veřejnost. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 2022-01-25]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/pro-verejnost.aspx>

Základní síť je složena ze vzájemně propojených regionálních sítí, je rozdělena do 14 regionálních sítí, které odpovídají územím jednotlivých krajů. Každý terminál má své devítimístné jedinečné číslo, tzv. RFSI číslo. RFSI číslo vypadá tedy následovně: RRRFSSIII, kde R je třímístné číslo regionální sítě, F je číslo flotily, S je dvojmístné číslo určující skupinu v rámci regionu a flotily (např. číslo územního odboru), a I je třímístné individuální číslo terminálu. Zjednodušeně lze říci, že RFSI je obdobou telefonního čísla. Pro přímé volání mezi účastníky stačí, aby volající znal číslo RFSI stanice, na kterou chce volat nebo jej měl uloženo v paměti terminálu.⁹⁵ Pro sjednocení jsou volací značky, které se používají u digitálního rádiového přenosu prakticky totožné jako u analogového rádiového přenosu.

3.3.4. Verbální a neverbální komunikace

Neoddělitelnou součástí výměny informací je především verbální, ale také neverbální komunikace. Verbální komunikací jsou zejména rozkazy, pokyny, příkazy a povely, kterými vedoucí každé složky sděluje svým podřízeným své rozhodnutí k provedení určitého úkolu. Rozkazy vydávají velitelé příslušníkům hasičských záchranných sborů ČR a Policie ČR. Pokyny vydávají velitelé členům jednotek SDH a zaměstnancům hasičských záchranných sborů podniků. A příkazy a povely vydávají vedoucí složek svým podřízeným, popřípadě pokud je potřeba součinnosti povolaným právnickým a fyzickým osobám. Ve všech případech se jedná o řídící akty řízení zásahu.⁹⁶

Při výměně informací se v některých případech může uplatňovat také neverbální komunikace. V rámci každé složky se uplatňují jiné „signály“. U jednotek požární ochrany se jedná například o signály pro dodávku vody, při činnosti hasičů v nebezpečné zóně, pro varování na místě zásahu nebo pro přemisťování. Na obrázku č. 9 jsou znázorněny některé ze signálů používané

---

⁹⁵ BÖHM, Karel. Základy radiokomunikace, telefonní a datové komunikace a satelitní navigace [online]. Praha: Vysoká škola zdravotnická, 2015. [cit. 2022-01-25]. ISBN 978-80-905728-6-7. Dostupné z: https://is.vszdrav.cz/do/vsz/podklady/stud_mat/zachranar/SM_ZZ_Zaklady_radiokomunikace_telefonni_a_datove_komunikace_a_satelitni_navigace.pdf, s.17

⁹⁶ TARČÁNI, Ondrej a kol. Teorie a praxe krizového řízení III. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2011. ISBN 978-80-7251-362-8., s. 51

jednotkami požární ochrany, včetně jejich významu. Na obr. č. 10 jsou znázorněny příklady signálů používané pro navádění letecké záchranné služby.

Obr. č. 9 – Vizuální signály JPO.⁹⁷

Obr. č. 10 – Vizuální signály pro leteckou záchrannou službu.⁹⁸

⁹⁷ Signály pro dodávku vody, varovné signály. *Vzdělávání členů SH ČMS* [online]. [cit. 2022-02-07]. Dostupné z: <https://www.vzdelavani-dh.cz/publicCourse?id=68&head=170&subhead=468>

⁹⁸ Signály pro navádění letecké techniky. *Požáry.cz: Ohnisko žhavých zpráv* [online]. 2011 [cit. 2022-02-07]. Dostupné z: <https://www.pozary.cz/clanek/42438-signaly-pro-navadeni-letecke-techniky/>

4. Prověřovací a taktická cvičení

Z důvodu pravidelné přípravy na mimořádné události a krizové situace se pravidelně všechny složky IZS zúčastňují prověřovacích a taktických cvičení, jejichž obsahem je mimo jiné také ověření úrovně vzájemné komunikace. Prověřovací a taktické cvičení jsou jedním z nejdůležitějších nástrojů, jak zlepšit, ověřit a nacvičit komunikaci mezi složkami IZS.

Prověřovací cvičení – slouží k ověření přípravy složek IZS k provádění záchranných a likvidačních prací. Součástí prověřovacího cvičení může být pro složky IZS vyhlášen i cvičný poplach.

Taktické cvičení – slouží k přípravě složek IZS a orgánů podílejících se na provádění záchranných a likvidačních prací při MU. Konání taktického cvičení je zpravidla naplánované a předem projednané se zúčastněnými složkami a orgány.⁹⁹

Prověřovací i taktické cvičení je oprávněn nařídit ministr vnitra, generální ředitel HZS ČR, hejtman kraje nebo ředitel HZS kraje.¹⁰⁰ Ten, jenž nařídí cvičení, schvaluje dokumentaci o cvičení složek, kterou zpracovává hasičský záchranný sbor kraje nebo generální ředitelství HZS ČR. Dokumentace o cvičení složek obsahuje zejména cíl, námět a účel cvičení, jméno a příjmení osoby, která je zodpovědná za organizaci cvičení, seznam zúčastněných složek a předpokládaný postup při provedení cvičení s časovými údaji. Po provedení cvičení je dokumentace doplněna o vyhodnocení cvičení a o přijaté závěry.¹⁰¹

Prověřovací i taktická cvičení jsou organizována v rámci pravidelné přípravy složek IZS, a to v souladu s ročním plánem pravidelné odborné přípravy.¹⁰² Každoročně se tedy koná několik desítek takových cvičení. Jak vyplývá ze statistické ročenky HZS ČR, v posledních dvou letech byla taktická

---

⁹⁹ § 17 odst. 1–2 zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, v platném znění

¹⁰⁰ § 17 odst. 3 zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, v platném znění

¹⁰¹ § 17 odst. 2 vyhlášky MV č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení IZS, v platném znění

¹⁰² TARČÁNI, Ondrej a kol. *Teorie a praxe krizového řízení III*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2011. ISBN 978-80-7251-362-8., s. 48

i prověřovací cvičení kvůli epidemiologické situaci omezena na méně než polovinu. Počet taktických a prověřovacích cvičení, kterých se zúčastnil Hasičský záchranný sbor ČR od roku 2016 do roku 2020 je znázorněn v tabulce č. 2. Statistická ročenka za rok 2021 není v současné době zpracována, můžeme však předpokládat, že počet cvičení složek IZS byl také značně nižší než v předešlých letech.

Rok	Počet taktických a prověřovacích cvičení HZS ČR
2016	1403
2017	1542
2018	1510
2019	1601
2020	671

Tab. č. 2 – Počet taktických a prověřovacích cvičení HZS ČR v letech 2016–2020.¹⁰³

---

¹⁰³ vlastní zpracování podle Přehledu dalších vybraných údajů z činnosti HZS ČR, Statistická ročenka 2020. *Hasičský záchranný sbor ČR* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, 2021 [cit. 2022-02-11] Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/soubor/rocenka-2020-pdf.aspx>, s. 22

5. Dotazníkové šetření u základních složek IZS

Pro účely praktické části byla zvolena kvantitativní metoda výzkumu – dotazníkové šetření. Dotazníkové šetření bylo provedeno u všech základních složek IZS a bylo zaměřené na zjištění aktuální situace a úrovně komunikace základních složek IZS.

Vzhledem aktuální epidemiologické situaci a velké vytíženosti všech základních složek IZS jsem zvolila online formu dotazníkového šetření. Dotazník byl vytvořen na internetové stránce „survio.com“ a byl distribuován pomocí hypertextového odkazu. Kontakty na respondenty byly získány díky rodinným příslušníkům, kteří pracují u dvou ze základních složek IZS. První z nich pracuje jako hasič – strojník u HZS Ústeckého kraje v územním odboru Žatec a druhý jako zástupce vedoucího služby kriminální policie a vyšetřování, oddělení obecné kriminality v územním odboru Louny, ti mi následně pomohli dotazník šířit dále do řad svých kolegů. Dále jsem také kontaktovala jednotlivé krajské ředitelství HZS ČR, PČR i ZZS. Počet respondentů, kteří dotazník vyplnili, byl 100. Několik desítek oslovených bohužel dotazník nevyplnilo. V zájmu zachování anonymity a bezpečnosti byl dotazník zcela anonymní.

Dotazník obsahoval 15 otázek, z nichž 9 otázek bylo uzavřených a 6 otevřených. První část dotazníku byla obecná, zaměřená na pohlaví, věk, dosažené vzdělání, u které základní složky respondent vykonává činnost, délku praxe a tak dále. Druhá část byla zaměřena na výměnu informací mezi základními složkami IZS, zda podstupují respondenti pravidelná školení, zda mají negativní zkušenost s komunikací s některou ze základních složek IZS nebo zda vidí možnost zlepšení v komunikaci mezi složkami IZS. Celá verze dotazníkového šetření se nachází v příloze této diplomové práce.

5.1. Cíl dotazníkového šetření

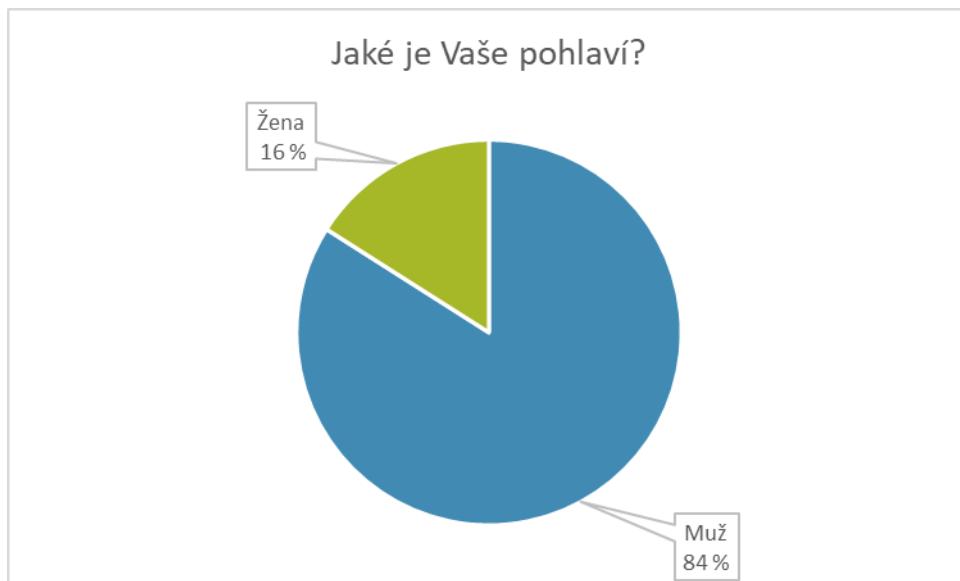
Hlavním cílem dotazníkového šetření je zhodnotit aktuální úroveň komunikace mezi základními složkami IZS a nalézt možnosti jejího zlepšení. Dílčím cílem je zjistit nejčastější způsoby výměny informací mezi základními složkami.

5.2. Výzkumné otázky

1. Probíhá u základních složek IZS pravidelně školení na používání a obsluhu digitálních a analogových rádiových sítí?
2. Jaké jsou v praxi nejčastěji využívané druhy prostředků pro výměnu informací mezi základními složkami IZS?
3. Jaké jsou možnosti zlepšení vzájemné výměny informací mezi základními složkami IZS?

5.3. Výsledky dotazníkového šetření

Otázka č. 1 – Jaké je Vaše pohlaví?

Obr. č. 11 – Grafické zobrazení odpovědí na otázku č. 1.¹⁰⁴

	Muž	Žena
HZS ČR a JPO	50	3
PČR	28	3
ZZS	6	10

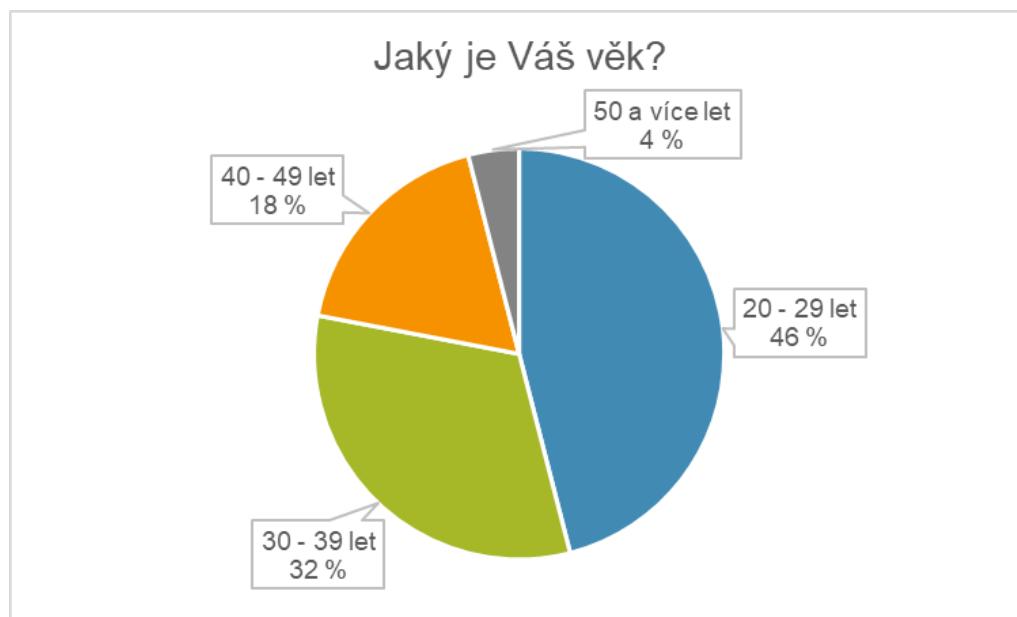
Tab. č. 3 – Rozdělení respondentů podle pohlaví.¹⁰⁵

¹⁰⁴ Vlastní zpracování dle dat z dotazníkového šetření

¹⁰⁵ Vlastní zpracování dle dat z dotazníkového šetření

V první otázce měli respondenti zvolit jednu ze dvou možností na dotaz jejich pohlaví. Dotazníkového šetření se zúčastnilo 84 mužů a pouze 16 žen, kteří pracují u některé ze základní složky IZS. V tabulce č. 3 můžeme vidět rozdělení respondentů podle pohlaví a podle složky IZS, u které vykonávají činnost. Z tabulky č. 3 lze vycítit, že u bezpečnostních sborů je více zástupců mužského pohlaví, u zdravotnické záchranné služby je tomu naopak.

Otázka č. 2 – Jaký je Váš věk?

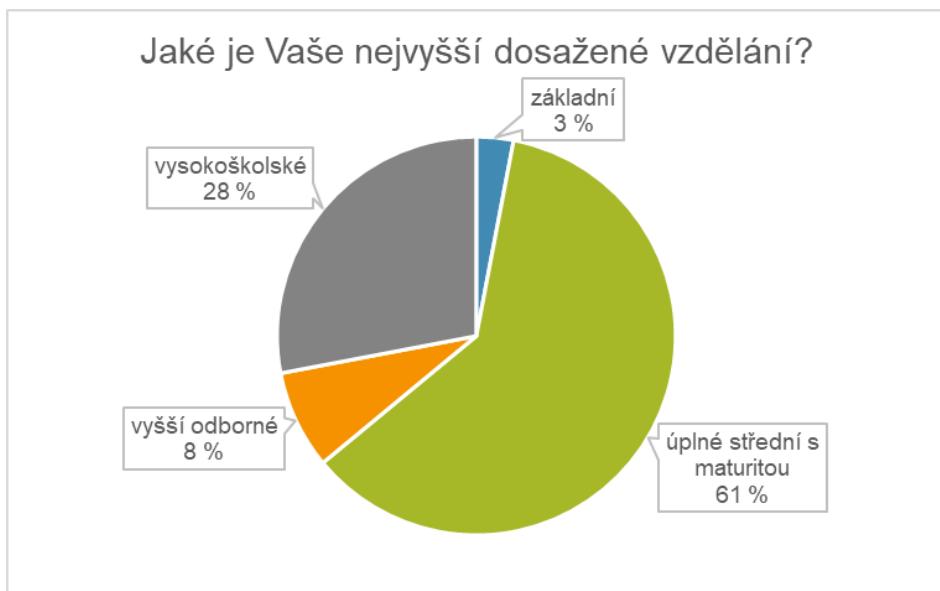

Obr. č. 12 – Grafické zobrazení odpovědí na otázku č. 2.¹⁰⁶

Druhá otázka byla otázkou otevřenou, kde měli respondenti uvést jejich přesný věk. Uvedené odpovědi jsem si následně rozdělila do 4 skupin, jak je znázorněno v grafu výše. S narůstajícím věkem klesal počet respondentů dané věkové kategorie, nejpočetnější skupinou tedy byli respondenti ve věku 20–29 let, přesněji 46 %. Naopak nejméně bylo respondentů starších 50 let. Ani jeden respondent nebyl mladší 20 let. Nejmladšímu respondenti bylo 21 let a nejstaršímu 55 let. Průměrný věk všech respondentů byl 33 let.

¹⁰⁶ Vlastní zpracování dle dat z dotazníkového šetření

Otázka č. 3 – Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Obr. č. 13 – Grafické zobrazení odpovědí na otázku č. 3.¹⁰⁷

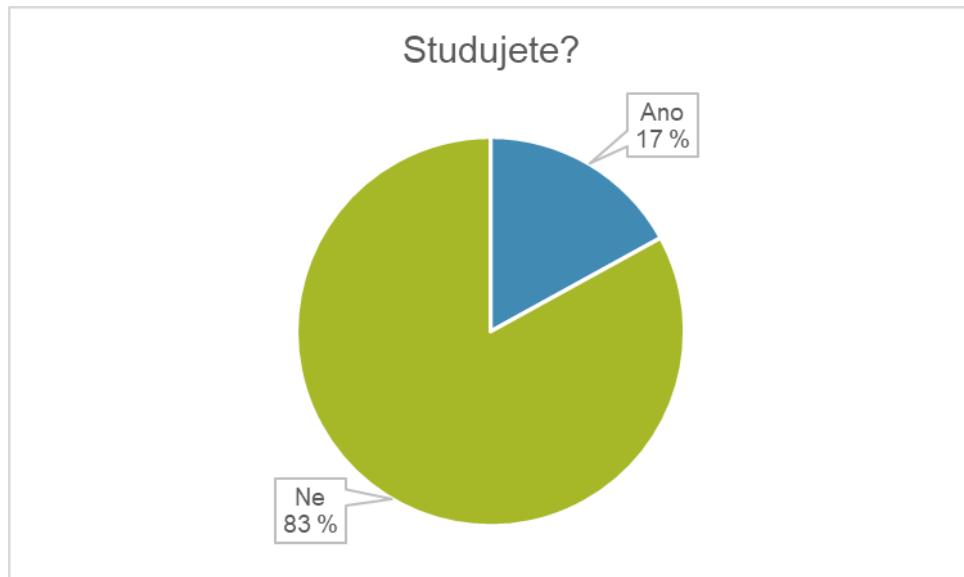
Třetí základní otázkou byl dotaz na nejvyšší dosažené vzdělaní respondentů. Respondenti měli na výběr 4 odpovědi, z nichž museli vybrat jednu. Ve většině případech bylo odpovědě, že nejvyšší dosažené vzdělání dotazovaných je úplné střední s maturitou. Druhou nejčastější odpověď bylo vzdělání vysokoškolské, na třetím místě bylo vyšší odborné vzdělání a na posledním místě bylo vzdělání základní. Základní vzdělání měli pouze 3 respondenti a jednalo se o členy SDH obce.

Obdobné výsledky byly očekávány a dle mého názoru také odpovídají realitě, jelikož v podmínkách přijetí do služebního poměru je uveden minimální stupeň vzdělání, příslušníci bezpečnostních sborů musí mít alespoň úplné střední vzdělání s maturitou. Na vyšší pozice může být vyžadováno vyšší odborné či vysokoškolské vzdělání. Odborná způsobilost u zdravotnického záchrannáře záleží na roce počátku studia, pokud bylo studium zahájeno nejpozději v roce 1998 stačí středoškolské vzdělání v oboru zdravotnický záchranař. Od dalších let je nutné mít minimálně vyšší odborné vzdělání ve stejném oboru. U lékařů u zdravotnické záchranné služby je nutné mít vysokoškolské vzdělání na lékařské fakultě.¹⁰⁸

¹⁰⁷ Vlastní zpracování dle dat z dotazníkového šetření

¹⁰⁸ FRANĚK, Ondřej. Jak se stát záchranařem. ZACHRANNASLUZBA.CZ: Nezávislý web o zdravotnické záchranné službě [online]. 2021 [cit. 2022-02-22]. Dostupné z: <https://zachrannasluzba.cz/jak-se-stat-zachranarem/>

Otázka č. 4 – Studujete?

Obr. č. 14 – Grafické zobrazení odpovědí na otázku č. 4.¹⁰⁹

studující respondentí	pohlaví	věk	složka IZS
1	muž	33	PČR
2	muž	43	PČR
3	muž	23	PČR
4	muž	25	HZS ČR
5	muž	27	ZZS
6	muž	37	HZS ČR
7	muž	50	HZS ČR
8	muž	30	HZS ČR
9	žena	25	ZZS
10	žena	25	PČR
11	žena	23	ZZS
12	muž	29	HZS ČR
13	muž	25	PČR
14	muž	21	PČR
15	muž	24	HZS ČR
16	muž	28	HZS ČR
17	muž	26	PČR

Tab. č. 4 – Porovnání studujících respondentů.¹¹⁰

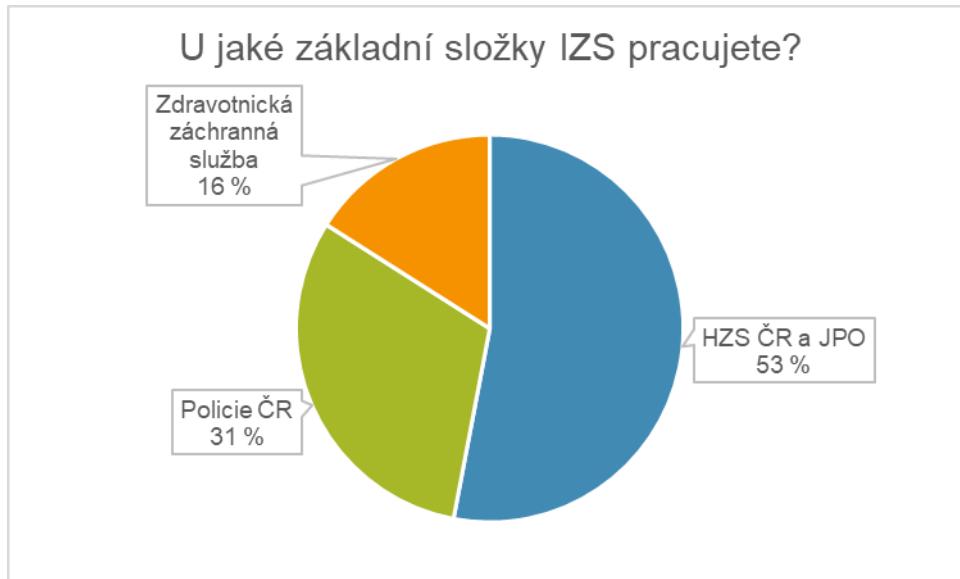
Cílem této otázky bylo zjistit, zda se někteří dotazovaní dále vzdělávají ve svém či jiném oboru (například z důvodu povýšení). Pouze 17 % respondentů odpovědělo, že stále studují. V tabulce č. 4 jsou znázorněni studující respondenti

¹⁰⁹ Vlastní zpracování dle dat z dotazníkového šetření

¹¹⁰ Vlastní zpracování dle dat z dotazníkového šetření

z hlediska pohlaví, věku a základní složky IZS, u které pracují. Ve většině případech stále studují respondenti do 30 let věku.

Otázka č. 5 – U jaké základní složky IZS pracujete?

Obr. č. 15 – Grafické zobrazení odpovědí na otázku č. 5.¹¹¹

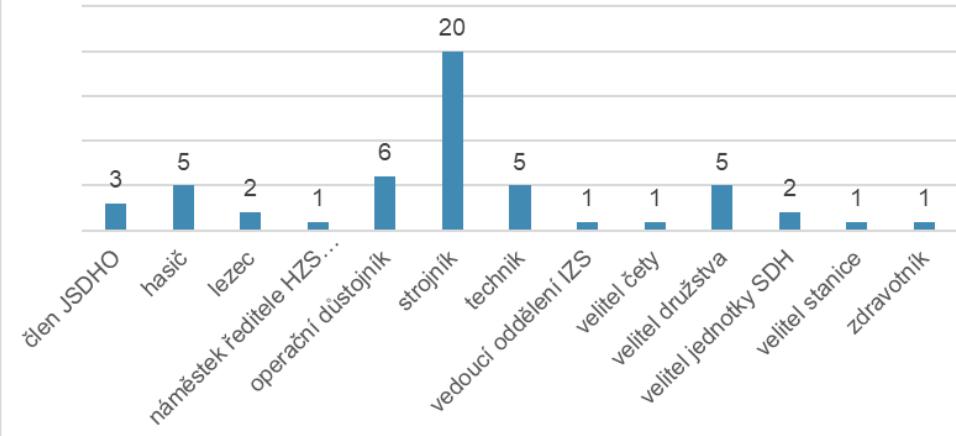
Účelem této otázky bylo zjistit, jaký je podíl zástupců jednotlivých základních složek IZS na tomto dotazníkovém šetření. Respondenti měli tedy na výběr jednu ze tří možností odpovědi. Více než polovina respondentů vykonávají službu u HZS ČR nebo některé z jednotek PO zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami PO. Druhou nejpočetněji zastoupenou složkou byla s 31 respondenty Policie ČR. Zbylých 16 respondentů jsou zaměstnanci zdravotnické záchranné služby.

Otázka č. 6 – Jaká je Vaše pracovní pozice v rámci základní složky IZS?

Otázka č. 6 byla otázkou otevřenou. Respondenti na ni měli odpovědět slovy, jaká je jejich pracovní pozice v rámci složky IZS, u které pracují. Účelem této otázky bylo zjistit, co nejvíce názorů od respondentů z různých pracovních pozic. Do grafů níže jsem uvedla všechny odpovědi, rozdělila jsem je podle jednotlivých základních složek IZS do tří grafů.

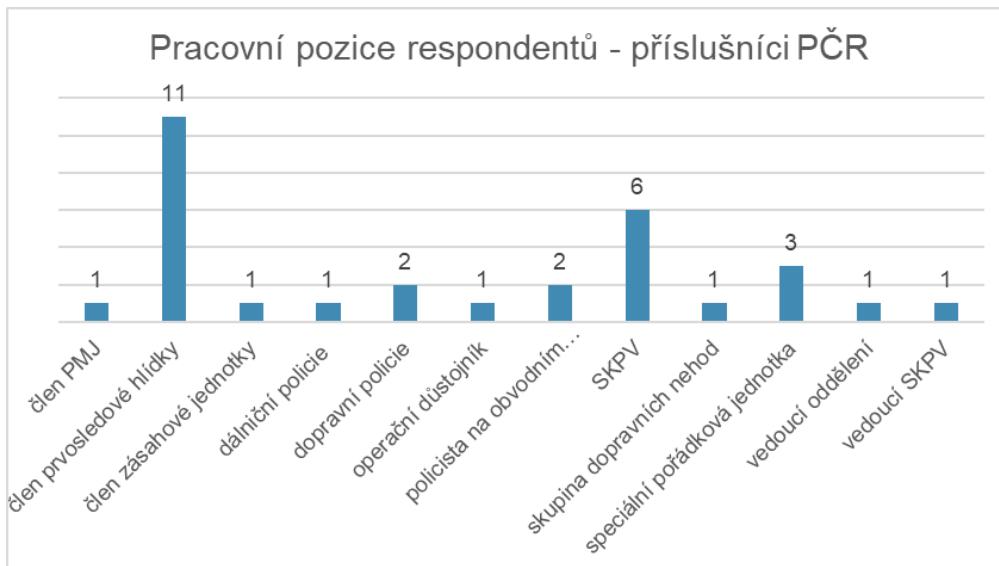
¹¹¹ Vlastní zpracování dle dat z dotazníkového šetření

Pracovní pozice respondentů - příslušníci HZS ČR a JPO

Obr. č. 16 – Grafické znázornění odpovědí příslušníků HZS ČR a JPO na otázku č. 6.¹¹²

Z 53 respondentů, kteří uvedli, že pracují u základní složky IZS – Hasičský záchranný sbor ČR a jednotky PO zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami PO, pouze 3 respondenti jsou členy jednotky SDH obce. Zbylých 50 respondentů je příslušníkem HZS kraje. V grafu výše můžeme vidět, že nejvíce odpovědí bylo získáno od hasičů – strojníků. Avšak vyskytovaly se odpovědi také z vyšších pozic jako je velitel čety, velitel stanice či náměstek ředitele HZS Karlovarského kraje. Dalším pro mě důležitým respondentem byl technik spojové služby, který mimo jiné zabezpečuje správnou funkčnost a provozuschopnost komunikačních prostředků. Několik dotazníků bylo vyplněno také operačními důstojníky z krajského operačního a informačního střediska HZS.

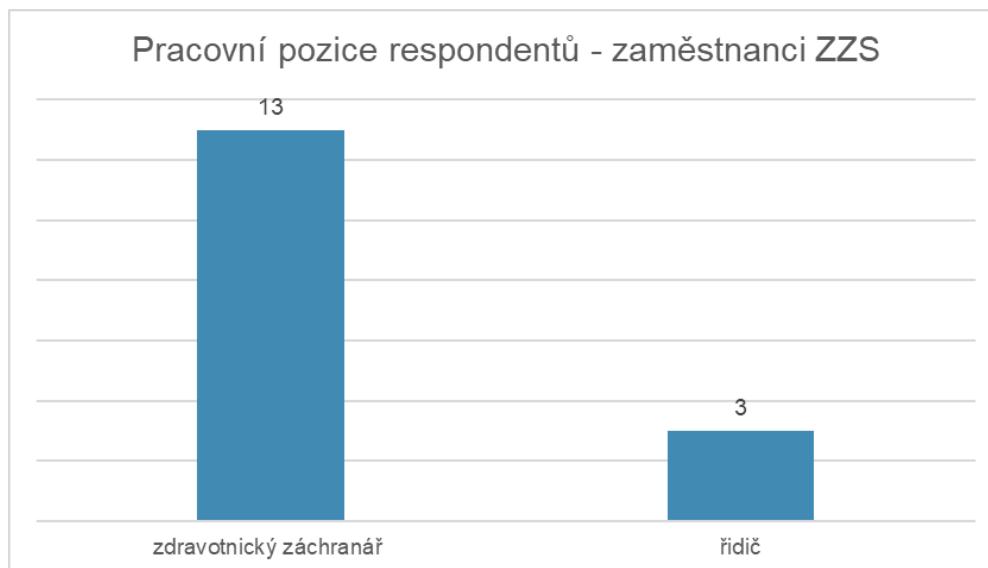

Obr. č. 17 – Grafické znázornění odpovědí příslušníků PČR na otázku č. 6.¹¹³

¹¹² Vlastní zpracování dle dat z dotazníkového šetření

¹¹³ Vlastní zpracování dle dat z dotazníkového šetření

Z příslušníků Policie ČR bylo získáno nejvíce odpovědí od členů prvosledové hlídky. Druhou nejvíce zastoupenou pozicí byl kriminalista – vyšetřoval ze služby kriminální policie a vyšetřování. Avšak v odpovědích byly zastoupeny také další služby Policie ČR, například služba dopravní policie či služba pořádkové policie. Obdobně jako u první zmíněné základní složky, se podařilo získat odpovědi od respondentů sloužících na vyšší pozici, například od vedoucího místního oddělení nebo vedoucího služby kriminální policie a vyšetřování.

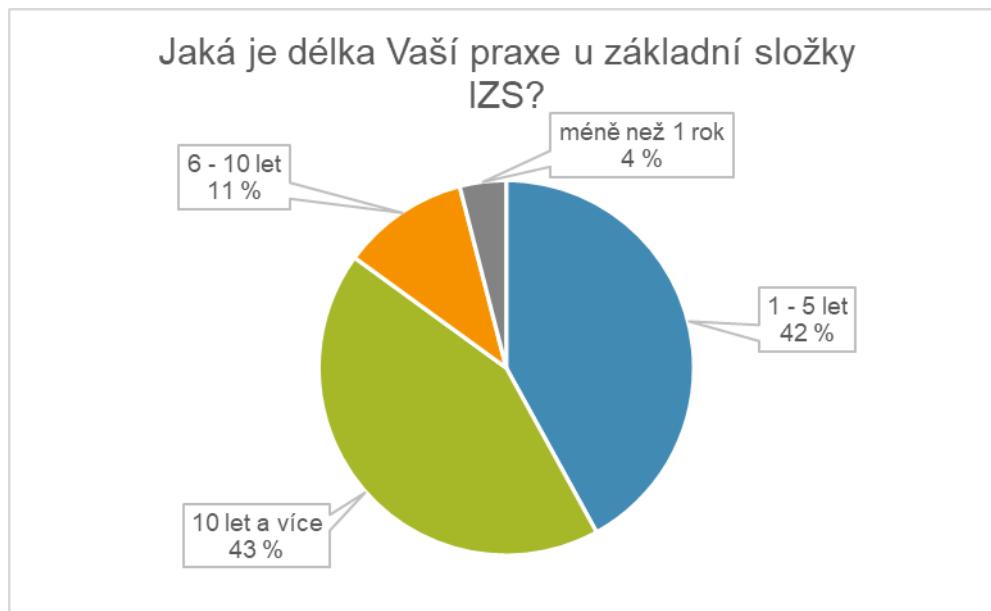

Obr. č. 18 – Grafické znázornění odpovědí zaměstnanců ZZS na otázku č. 6.¹¹⁴

U zaměstnanců ZZS se vyskytovaly v dotazníkovém šetření pouze dvě odpovědi, a to zdravotnický záchranář a řidič – záchranář. Z celkového počtu 16 zaměstnanců ZZS, pracuje 13 jako zdravotnický záchranář a 3 jako řidič – záchranář. Zdravotnická záchranná služba je jedinou základní složkou, kde se nepodařilo zajistit odpovědi z vyšších pozic či od operačních důstojníků.

¹¹⁴ Vlastní zpracování dle dat z dotazníkového šetření

Otázka č. 7 – Jaká je délka Vaší praxe u základní složky IZS?

Obr. č. 19 – Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 7.¹¹⁵

V této otázce měli respondenti na výběr ze čtyř možností odpovědi, které se týkaly délky jejich praxe u základní složky IZS. Od délky praxe se odvíjí množství zkušeností, proto pro mě bylo důležité získat odpovědi od respondentů s různou délkou praxe. Jelikož respondenti s delší praxí mají více zkušeností, nejen s počtem zásahů, ale také s výměnou informací. Naopak respondenti s kratší délkou praxe mohou přinést inovativní nápady a nové názory na zlepšení a větší efektivitu komunikace mezi základními složkami IZS.

Nejvíce respondentů pracuje u základní složky déle než 10 let. O jednoho respondenta méně je na druhém místě skupina respondentů s délkou praxe 1–5 let. Na třetím místě jsou respondenti s délkou praxe 6–10 let a pouze 4 respondenti nejsou u základní složky IZS déle než 1 rok.

¹¹⁵ Vlastní zpracování dle dat z dotazníkového šetření

Otázka č. 8 – V jakém kraji v rámci ČR vykonáváte činnost u IZS?

Obr. č. 20 – Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 8.¹¹⁶

Název kraje	Počet respondentů
Ústecký	58
Středočeský	13
Hl. m. Praha	9
Karlovarský	6
Královéhradecký	4
Plzeňský	2
Jihočeský	5
Pardubický	3

Tab. č. 5 – Porovnání respondentů podle kraje působnosti u IZS.¹¹⁷

Otázka č. 8 byla otázkou otevřenou, kde respondenti měli uvést kraj, ve kterém pracují u základní složky IZS. Záměrem bylo získat názory z různých krajů z celé České republiky a zjistit situaci na více místech republiky. Názory příslušníků a zaměstnanců složek IZS se v jednotlivých krajích radikálně neliší. V žádném z uvedených krajů si respondenti nestěžovali na jiné problémy než většina dalších respondentů. Po konzultaci s hasičem – strojníkem z HZS Ústeckého kraje mi bylo řečeno, že jedinou výjimkou je Moravskoslezský kraj, kde

¹¹⁶ Vlastní zpracování dle dat z dotazníkového šetření

¹¹⁷ Vlastní zpracování dle dat z dotazníkového šetření

je integrovaný záchranný systém na lepší úrovni než v jiných krajích České republiky (moderní technologie, IBC MSK, množství moderní techniky a další). Ostatní kraje se mohou inspirovat téměř dokonalou funkčností tohoto systému.

Jak lze vidět na obrázku č. 20 a v tabulce č. 5, dotazníkového šetření se zúčastnili respondenti z 8 krajů. Nejvíce odpovědí bylo od respondentů z Ústeckého kraje. Naopak nejméně odpovědí od respondentů z Plzeňského kraje, odkud pocházeli pouze 2 respondenti.

Otzáka č. 9 – Komunikujete v rámci své pracovní činnosti s ostatními základními složkami IZS?

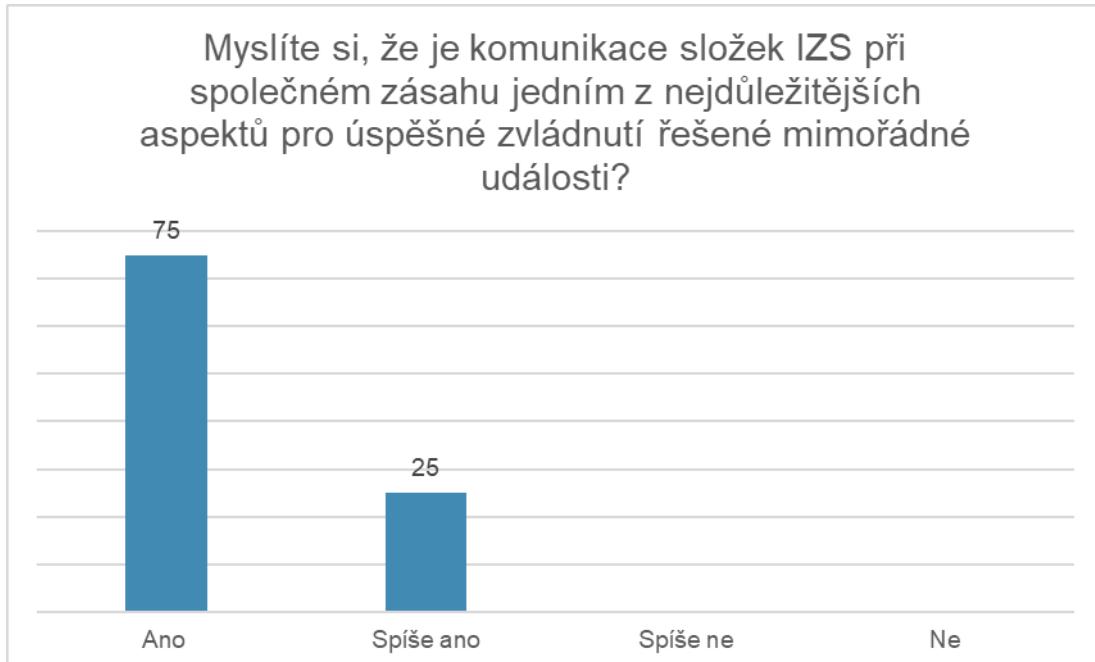
Obr. č. 21 – Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 9.¹¹⁸

Otzáka č. 9 byla pouze informativní, účelem bylo zjistit, zda respondenti v rámci své pracovní činnosti komunikují s ostatními základními složkami IZS. Na výběr měli ze dvou odpovědí „Ano“ a „Ne“. 96 % respondentů potvrdilo, že komunikují s dalšími základními složkami IZS a vyměňují si vzájemně informace, pouze 4 % respondentů tuto činnost obvykle neprovádějí. Všechny čtyři odpovědi „Ne“ uvedli hasiči na pozici strojník.

Jakými nejčastějšími způsoby si složky vyměňují informace bude detailněji popsáno v otázce č. 12.

¹¹⁸ Vlastní zpracování dle dat z dotazníkového šetření

Otázka č. 10 – Myslíte si, že je komunikace složek IZS při společném zásahu jedním z nejdůležitějších aspektů pro úspěšné zvládnutí řešené mimořádné události?

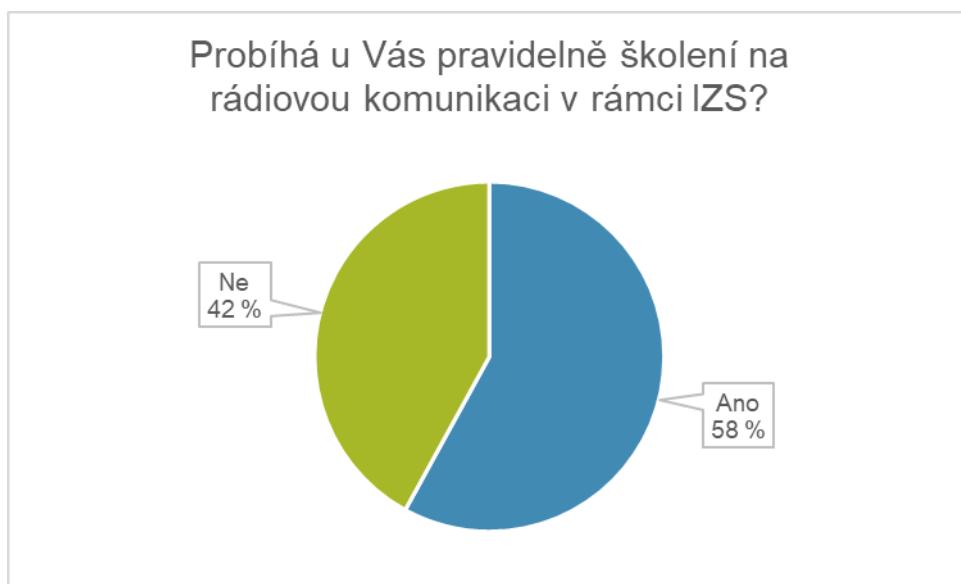
Obr. č. 22 – Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 10.¹¹⁹

Účelem této otázky bylo zjistit, zda respondenti sdílí názor, že komunikace složek IZS je jedním z nejdůležitějších aspektů pro úspěšné zvládnutí řešené mimořádné události. Všichni dotazovaní souhlasí s tvrzením, že vzájemná výměna informací je klíčová pro zdárné zvládnutí řešené situace.

Z tohoto důvodu je nutné držet krok s vývojem technologií, pravidelně modernizovat vybavení, provádět školení, organizovat společná taktická i prověřovací cvičení a další. V otázce č. 15 budou vymezeny návrhy respondentů na zlepšení komunikace mezi složkami IZS. Mým návrhům na zlepšení bude věnována samostatná kapitola závěrem této diplomové práce.

¹¹⁹ Vlastní zpracování dle dat z dotazníkového šetření

Otázka č. 11 – Probíhá u Vás pravidelně školení na rádiovou komunikaci v rámci IZS?

Obr. č. 23 – Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 11.¹²⁰

Probíhá u Vás pravidelně školení na rádiovou komunikaci v rámci IZS?		
	Ano	Ne
Hasičský záchranný sbor ČR a JPO	41	12
Policie ČR	11	20
Zdravotnická záchranná služba	6	10

Tab. č. 6 – Porovnání pravidelných školení u základních složek IZS.¹²¹

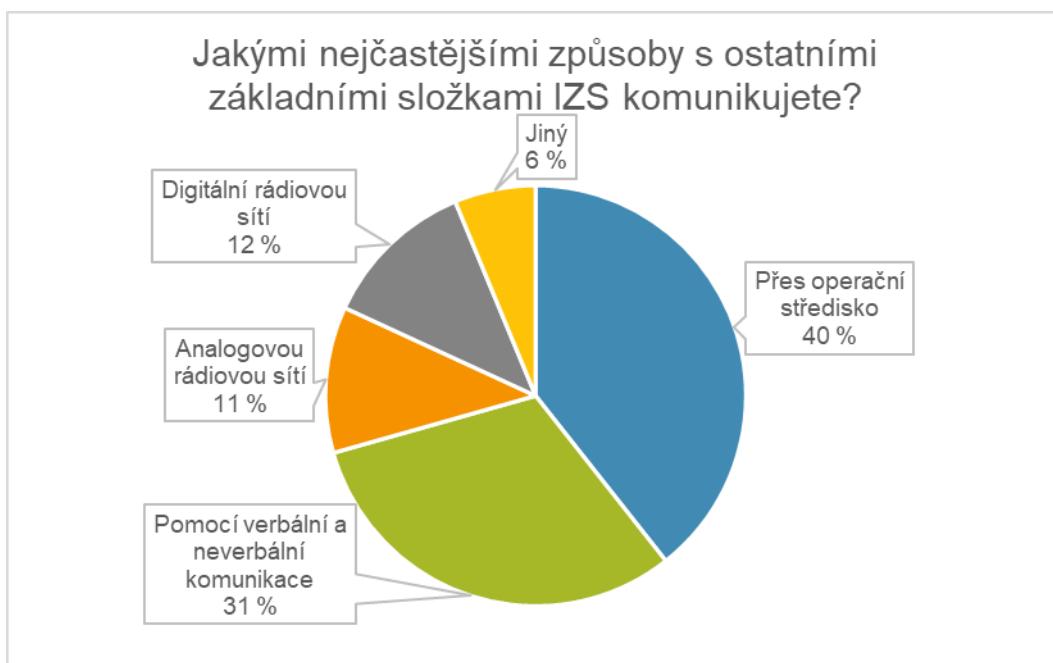
Účelem této otázky bylo zjistit, zda u jednotlivých základních složek probíhá školení na vzájemnou výměnu informací, například na zacházení s komunikačními prostředky či jakými způsoby lze komunikovat s dalšími složkami IZS. Odpovědi mě překvapily, pouze 58 % respondentů uvedlo, že se pravidelně zúčastňují školení. Pouze u základní složky – Hasičský záchranný sbor ČR a JPO převládaly odpovědi, že u nich dochází k pravidelnému školení. Příslušníci Policie ČR a zaměstnanci Zdravotnické záchranné služby respondenti většinou uvedli, že se pravidelného školení nezúčastňují. V tabulce č. 6 jsou znázorněny jednotlivé odpovědi respondentů.

¹²⁰ Vlastní zpracování dle dat z dotazníkového šetření

¹²¹ Vlastní zpracování dle dat z dotazníkového šetření

Dle mého názoru je školení a pravidelné zkoušení velmi důležité, je nutné, aby každý za každé situace uměl manipulovat a ovládat různé komunikační prostředky a zároveň uměl zachovat klid a předávat správné a srozumitelné informace. Určitě bych doporučila, aby pravidelné školení probíhalo u všech základních (ale také ostatních) složek IZS. U osob, kteří manipulují s komunikačními prostředky, by mělo probíhat také pravidelné přezkoušení. Ke zlepšení situace by také mohla přispět pravidelná společná cvičení, při nichž se nacvičuje zvládnutí mimořádné události včetně výměny informací.

Otzáka č. 12 – Jakými nejčastějšími způsoby s ostatními základními složkami IZS komunikujete?

Obr. č. 24 – Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 12.¹²²

Otzáka č. 12 byla zaměřena na zjištění v praxi nejvyužívanějšího způsobu výměny informací. Respondenti měli možnost jedné či více odpovědí. Respondenti měli na výběr z 5 možností, pátou možností byla odpověď „Jiný“, pokud tuto odpověď zvolili bylo nutné napsat, jakým jiným způsobem si s dalšími základními složkami IZS informace vyměňují. V tabulce níže jsou znázorněny počty jednotlivých odpovědí.

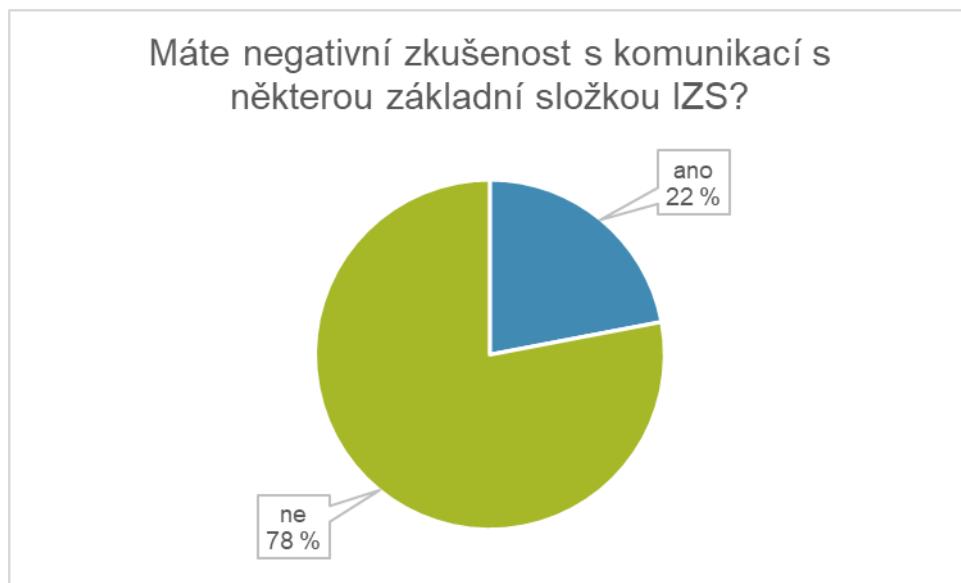
¹²² Vlastní zpracování dle dat z dotazníkového šetření

Způsob výměny informací	Počet odpovědí
Přes operační středisko	63
Pomocí verbální a neverbální komunikace	50
Analogovou rádiovou sítí	18
Digitální rádiovou sítí	19
Jiný	10
mobilní telefon	5
NIS IZS	3
společné porady se zástupci složek IZS	1
e-maily	1

Tab. č. 7 – Nejčastější způsoby výměny informací mezi základními složkami IZS.¹²³

Jak vyplývá z tabulky a grafu výše, nejčastějším typem výměny informací je skrze operační středisko. Druhým nejčastějším způsobem výměny informací je pomocí verbální a neverbální komunikace. A až na třetím a čtvrtém místě byla rádiová komunikace, která jsem očekávala, že se bude v odpovědích vyskytovat častěji.

Otázka č. 13 – Máte negativní zkušenost s komunikací s některou základní složkou IZS? Pokud ano, s kterou a proč?

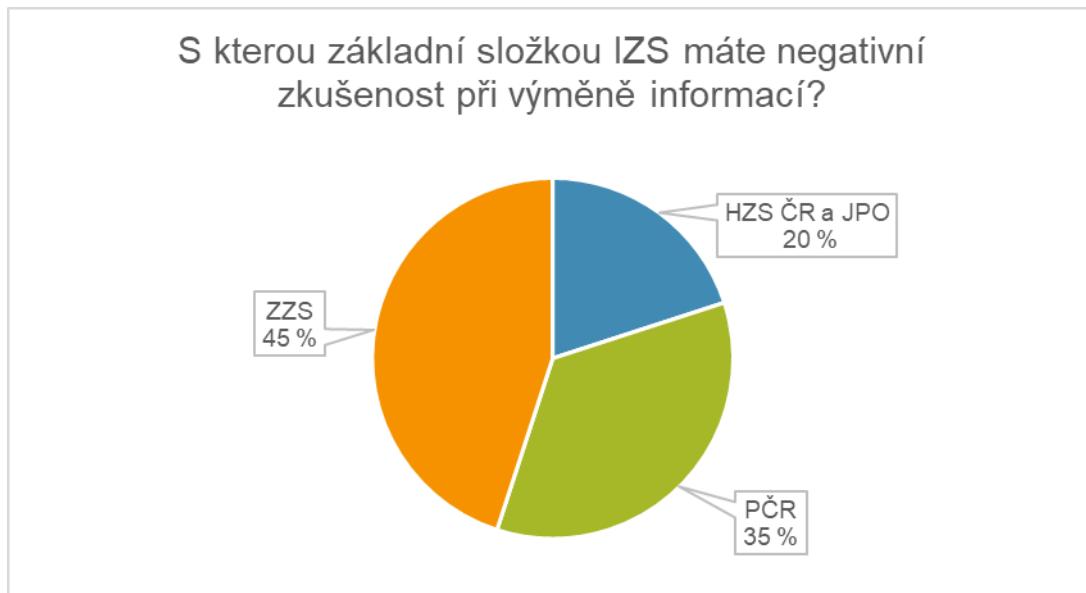
Obr. č. 25 – Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 13.¹²⁴

Otázkou č. 13 bylo cílem zjistit, zda je s některou základní složkou IZS problematičtější spolupráce při výměně informací. Obecně můžeme říci, že

¹²³ Vlastní zpracování dle dat z dotazníkového šetření

¹²⁴ Vlastní zpracování dle dat z dotazníkového šetření

systém funguje ve většině případů velmi dobře a bez větších komplikací. Přesto 22 % respondentů má negativní zkušenost při komunikaci s některou další základní složkou IZS. Na následujícím grafu je znázorněno, jaké byly nejčastější odpověď respondentů, kteří se s negativním zkušeností setkali.

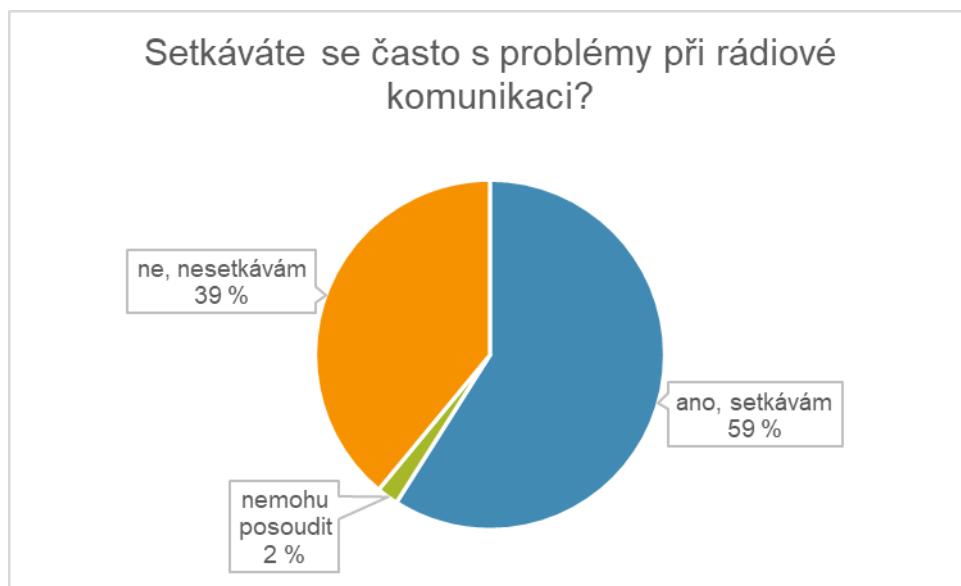
Obr. č. 26 – Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 13.¹²⁵

Nyní budou definovány problémy, které respondenti uvedli, že se u jednotlivých základních složek vyskytují nejčastěji. Ve všech případech se jedná o negativní zkušenost spojenou s lidským faktorem, nikoliv technické problémy. U Hasičského záchranného sboru ČR a jednotek PO zařazenými do plošného pokrytí kraje jednotkami PO se jednalo zejména o nedostatečnost komunikaci jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí, kteří například nesdělují dostatek informací či neovládají komunikaci v rádiových sítích. U Policie ČR se nejčastěji jednalo o nízkou profesionalitu, arrogантní přístup a neochotu plnit rozkazy velitele zásahu. U zdravotnické záchranné služby byly nejčastěji zmíněné problémy spojené s předáváním informací. Respondenti uvedli, že u zdravotnické záchranné služby dochází k pozdnímu sdílení informací ke společným zásahům či předávání nepřesných či redundantních informací. Několik respondentů se shodlo také na tom, že je obtížná komunikace s leteckou záchrannou službou.

¹²⁵ Vlastní zpracování dle dat z dotazníkového šetření

Možností, jak zlepšit vtipované problémy jsou častější společná cvičení. Motivací by mohlo také být častější a přísnější sankce za neochotu spolupracovat, neuposlechnutí rozkazu nebo za nesdělování důležitých informací vedoucích k úspěšnému zvládnutí společného zásahu.

Otázka č. 14 – Setkáváte se často s problémy při rádiové komunikaci? Pokud ano, co je nejčastějším problémem?

Obr. č. 27 – Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 14.¹²⁶

Na otázku, zda se respondenti často setkávají s problémy při rádiové komunikaci, více jak polovina respondentů odpověděla, že se často problémy vyskytují. 39 % respondentů se téměř s žádnými problémy nesetkává a 2 % respondentů nemohou posoudit danou problematiku z důvodu krátkého působení u dané základní složky IZS.

Z výpovědí respondentů lze říci, že se u všech základních složek IZS vyskytují téměř stejné problémy. Přesto, že je integrovaný záchranný systém nastavený velmi dobře a příslušníci ve většině případů vědí, co mají dělat, se občasné problémy v rámci spolupráce objevují. Problémy týkající se rádiové komunikace lze rozdělit do dvou kategorií – problémy technického charakteru a problémy způsobené lidským faktorem. Níže jsou vypsány problémy uvedené

¹²⁶ Vlastní zpracování dle dat z dotazníkového šetření

respondenty v dotazníkovém šetření, a to od nejvyskytovanějších se v dotazníku po ty nejméně časté, avšak neméně důležité.

Zmíněné technické problémy:

- Výpadky signálu
- Nesrozumitelnost
- Šum
- Zastaralá technika
- Nedostatečné pokrytí digitální sítí, slabý signál
- Vazbení vysílaček

Ve statistické ročence Hasičského záchranného sboru ČR můžeme najít, z jakých důvodů došlo k pozdnímu příjezdu JPO na místo zásahu, kde je také uvedeno v kolika případech selhalo spojovací prostředky. Za posledních 20 let toto číslo narůstá, zatímco v roce 2010 bylo takových případů 104, v roce 2020 byly spojovací prostředky důvodem pozdního příjezdu JPO ve 241 případech.¹²⁷ V celkovém počtu výjezdů je to zanedbatelné množství, avšak, jak vyplývá z dotazníkového šetření či statistických ročenek HZS ČR, je zde možnost zlepšení a eliminace takových případů na minimum. Dle mého názoru hlavními možnostmi zlepšení u všech základních složek jsou: modernizace vybavení, pravidelný servis spojovacích prostředků a zajištění lepšího pokrytí digitální rádiovou sítí.

Zmíněné problémy způsobené lidským faktorem:

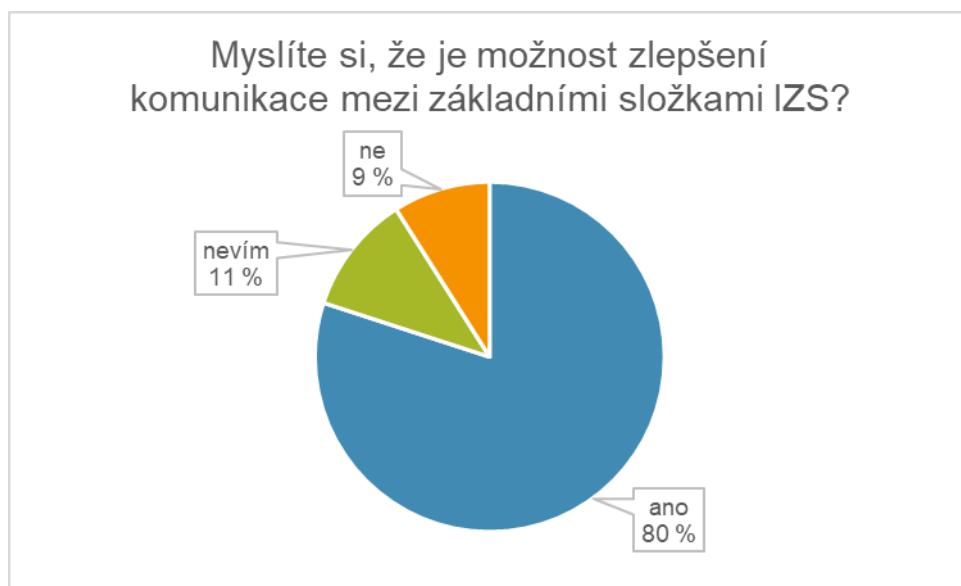
- Nesrozumitelnost operačním důstojníkům
- Neznalost komunikace přes radiostanice
- Špatná artikulace
- Špatná výslovnost volacích znaků
- Nízká vzdělanost některých JSDH v dané problematice
- Nedodržování komunikačních zásad v rádiové komunikaci
- Nepřesné/nesrozumitelné pokyny a informace

---

¹²⁷ Statistická ročenka 2001–2020: Negativní vlivy u zásahu. *Hasičský záchranný sbor ČR* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, 2021 [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/soubor/rocenka-2001-2020-pdf.aspx>, s. 40–41

Problémy způsobené lidským faktorem se v odpovědích dotazníkového šetření vyskytovaly méně často než technické problémy, ale je důležité se na ně také zaměřit. Hlavní možností, jak zabránit lidským chybám je dle mého názoru pravidelné školení a přezkoušení na používání rádiové komunikace. Jak vyplývá také z otázky č. 11, více než polovina respondentů nepodstupuje pravidelná školení. Myslím si, že důkladným vzděláváním složek IZS na rádiovou komunikaci je možné lidské chyby eliminovat. Dále je také důležité, aby všichni, kdo používají rádiovou komunikaci, do vysílaček mluvili jasně, srozumitelně a sdělovali pouze ověřené a pravdivé informace.

Otázka č. 15 – Myslíte si, že je možnost zlepšení komunikace mezi základními složkami IZS? Pokud ano, jaká?

Obr. č. 28 – Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 15.¹²⁸

Cílem poslední otázky dotazníkového šetření bylo zjistit, zda si dotazovaní myslí, že existuje možnost zlepšení vzájemné výměny informací. 80 % respondentů uvedlo, že možnost a potřeba zlepšovat se je vždy. Jejich návrhy na zlepšení budou uvedeny níže. Pouze 9 % respondentů je spokojeno s aktuálním stavem a nechtěli by nic zlepšit, zbylých 11 % odpovědělo, že neví, zda existuje možnost zlepšení vzájemné komunikace (například z důvodu příliš krátké praxe u IZS).

¹²⁸ Vlastní zpracování dle dat z dotazníkového šetření

Nejčastějšími návrhy, které se v odpovědích objevovaly, byly tyto následující:

- Jeden informační systém pro všechny základní složky IZS
- Vybudování společného operačního střediska složek IZS
- Zlepšit drobné nedostatky v NIS na operačních střediscích
- Modernizace vybavení
- Častější školení
- Více společných kurzů a cvičení
- Důkladné školení velitelů jednotlivých složek
- Teambuildingy (i více denní)
- Sjednocení postupů
- Vzájemné debaty ohledně přístupů k řešení MU
- Exkurze na pracovištích ostatních základních složek
- Sjednotit HZS krajů a JSDH na rádiovou síť Pegas
- Pravidelná přezkoušení
- Více společných setkání i ve volném čase
- Dbát na profesionalitu
- Respektovat se

5.4. Závěr dotazníkového šetření

První výzkumná otázka – Probíhá u základních složek IZS pravidelně školení na používání a obsluhu digitálních a analogových rádiových sítí?

Odpověďmi na tuto otázku jsem byla nepříjemně překvapena. U necelé poloviny respondentů pravidelně neprobíhá školení na používání a obsluhu digitální a analogové rádiové sítě. Z většiny se jednalo o příslušníky Policie ČR a zaměstnance ZZS. 77 % dotazovaných příslušníků HZS ČR potvrdilo, že se u této základní složky pravidelně koná školení na výměnu informací. Z dotazovaných zaměstnanců zdravotnické záchranné služby potvrdilo pouze 37,5 % pravidelné konání školení. Nejhůře na tom však byla Policie ČR, kde pouze 35 % dotazovaných příslušníků se pravidelně zúčastňuje školení na používání a obsluhu DRS a ARS.

Druhá výzkumná otázka – Jaké jsou v praxi nejčastěji využívané druhy prostředků pro výměnu informací mezi základními složkami IZS? Bylo dosaženo následujících výsledků. Nejčastějším způsobem výměny informací je dle respondentů pomocí operačního střediska. Tento výsledek podtrhuje skutečnost, že operační střediska mají velký význam a je třeba na ně klást velký důraz. Druhým nejčastějším způsobem výměny informací byla uvedena verbální a neverbální komunikace, která je také hojně užívána. Na třetím a čtvrtém místě byla téměř se shodným počtem respondentů analogová a digitální rádiová komunikace, z nichž o jednoho respondenta více měla rádiová komunikace digitální. Dalšími v praxi využívanými způsoby komunikace byly uvedeny mobilní telefony, elektronická výměna informací (e-maily), Národní informační systém IZS a společné porady se zástupci základních složek IZS.

Třetí výzkumná otázka – Jaké jsou možnosti zlepšení vzájemné výměny informací mezi základními složkami IZS?

Jednoznačně nejčastější odpověď, kterou by většina z respondentů uvítalo pro zlepšení jejich vzájemné výměny informací, byla častější společná cvičení. Na druhém a třetím místě byla modernizace techniky a sjednocení informačních systémů. Dalšími zmíněnými možnostmi na zlepšení byly následující: vybudování společného operačního střediska složek IZS, neustálé vylepšování NIS IZS, častější školení, více denní poznávací teambuildingy, sjednocení postupů při řešení MU, vzájemné debaty ohledně přístupů k řešení MU, exkurze na pracovištích ostatních základních složek, sjednocení HZS krajů a jednotek SDH na rádiovou síť Pegas, pravidelná přezkoušení, více společných setkání i ve volném čase, dbát na profesionalitu a vzájemný respekt.

6. Vlastní návrhy na zlepšení

Velká část respondentů uvedla, že většina problémů při výměně informací v rádiových sítích je způsobena technickými závadami. Výpadky signálu a šum velice stěžuje komunikaci složek IZS, jelikož vede k nesrozumitelnosti a nutnosti opakování sdělených informací, čímž se také prodlužuje doba získání a zpracování těchto informací. Je potřeba zajistit neustálou efektivnost a spolehlivost hlasové a datové komunikace. Je nutná tedy pravidelná **modernizace komunikačních prostředků**, ke které v minulosti u většiny složek IZS došlo, avšak technologie se rychle vyvíjejí. Je potřeba také provádět pravidelný servis komunikačních prostředků pro jejich spolehlivou funkčnost. Nicméně pro správnou funkčnost je důležitá také správná manipulace s nimi. Mělo by být tedy prováděno **pravidelné školení** všech základních složek IZS na obsluhu rádiových komunikačních prostředků.

Jedním z největších přínosů by pro základní složky integrovaného záchranného systému byl **jednotný informační systém**. Obdobně jako vznikl na operační úrovni Národní informační systém IZS, by mohl vzniknout jednotný informační systém také přímo pro jednotlivé výjezdové skupiny složek IZS. Každá základní složka má svůj informační systém, avšak chybí zde jejich integrace. Kdyby měli všechny základní složky přístup do jednoho informačního systému, přispělo by to zajisté k efektivnější výměně a získávání informací. Hlavními přednostmi takového informačního systému by byly následující aspekty: rychlejší dojezd na místo zásahu, okamžitá aktualizace událostí, jednotné mapové podklady se znázorněním rozmístění spolupracujících jednotek a archivace dat a důležitých informací o řešené mimořádné události pro tvorbu zpráv o zásahu.

Velkým přínosem, podle mého názoru a názoru respondentů dotazníkového šetření, by byla **častější společná cvičení**. Společná taktická a prověřovací cvičení jsou, jak již bylo zmíněno, součástí pravidelné přípravy složek IZS na mimořádné události či krizové situace. Obsahem cvičení je mimo jiné ověření funkčnosti komunikačních prostředků a úrovně vzájemné výměny informací. Přínosem společných cvičení je také vzájemné sbližování a poznání kolegů z jednotlivých složek, což přispívá k lepšímu fungování systému.

Dle mého názoru by velmi přispěla k efektivnějšímu získávání a výměně informací **integrace operačních středisek**. Čímž by došlo k technologické i prostorové integraci a vzniklo by společné pracoviště složek IZS pro příjem tísňových volání z celého kraje. Operační důstojníci všech základních složek IZS by byli v jednom objektu, a měli by možnost vzájemné vazby a společné koordinace při řešení mimořádné události složkami IZS. Zároveň by v budově mohly být také prostory pro jednání krizových štábů či společné porady zástupců základních složek. Integrace operačních středisek je beze sporu nákladnou investicí, ale benefitem by mohla být zjednodušená komunikace operačních středisek a její zrychlení, nedocházelo by k vícenásobnému zpracování dat, vzájemná zastupitelnost dispečerů, stejná úroveň technologického vybavení či okamžité sdílení zkušeností, nápadů a znalostí. I přes velkou počáteční investici si myslím, že provoz integrovaného operačního střediska by byl ekonomicky výhodnější. Příkladem téměř dokonalého fungování společných operačních středisek je Integrované bezpečnostní centrum Moravskoslezského kraje. IBC MSK je jediným integrovaným pracovištěm složek IZS v České republice. Avšak v dotazníkovém šetření mi sdělil pan náměstek ředitele HZS Karlovarského kraje, že Karlovarský kraj pracuje na vybudování společného operačního střediska složek IZS (projekt SOS 112). Tento projekt je také uveden v příloze č. 7 v Koncepci požární ochrany Karlovarského kraje do roku 2029. Domnívám se, že postupem času by mělo dojít k integraci operačních středisek ve všech krajích České republiky.

Poslední návrh na zlepšení se týká také operačních středisek, a to **exkurze** nebo několika denní **stáže** na operačních střediscích ostatních základních složek IZS. Čímž by operační důstojníci získali ucelený přehled o funkčnosti operační úrovně řízení a také získali základní znalosti z různých oblastí či získali zkušenosti s různými typy ohlášených situací. Myslím si, že čím více zkušeností s různými druhy vyžádání pomocí integrovaného záchranného systému, tím přesnější předávání informací a rychlejší řešení dané události. Sekundární výhodou by bylo vzájemné poznání, díky kterému by případně mohla probíhat snadnější vzájemná komunikace.

Závěr

Diplomová práce se zabývala výměnou informací mezi základními složkami integrovaného záchranného systému. Složky IZS každý den zasahují u několika desítek mimořádných událostí, při nichž je důležitá jejich vzájemná spolupráce a výměna důležitých informací. Systém je nastaven velmi dobře a spolupráce zasahujících složek probíhá zpravidla bez větších obtíží. Cílem práce však bylo nalézt možná zlepšení aktuální situace, jelikož možnost a potřeba se zlepšovat se je vždy.

Teoretická část byla věnována obecně integrovanému záchrannému systému, jeho vývoji v České republice a důležitým kapitolám pro tuto diplomovou práci, jako jsou úrovně řízení v IZS, stupně poplachu IZS nebo typové činnosti složek IZS. Druhá kapitola již byla věnována samostatným složkám IZS, kapitola byla věnována především podrobnějšímu popisu základních složek, ale okrajově zde byly zmíněné také ostatní složky. Třetí kapitola byla zaměřena na hlavní podstatu této diplomové práce, a to na komunikaci složek IZS, jsou zde zmíněny, jaké informace je potřeba sdělovat, na jakých úrovních se informace vyměňují, a především jakými způsoby výměna informací zpravidla probíhá. Kapitola je zaměřena především na výměnu informací při společném zásahu složek IZS, jelikož se jedná o nejčastější situaci, při níž složky IZS vzájemně komunikují. Poslední kapitola praktické části byla věnována taktickým a prověrovacím cvičením, jakožto jedné z nejdůležitější možnosti nacvičovaní a ověřování úrovně společného zásahu, včetně vzájemné komunikace.

Praktickou částí bylo dotazníkové šetření zaměřené na respondenty pracující u některé ze základní složky IZS. Hlavním cílem dotazníkového šetření bylo zhodnotit aktuální úroveň komunikace mezi základními složkami IZS a nalézt možnosti jejího zlepšení. Dílcím cílem bylo zjistit v praxi nejvyužívanější druhy a prostředky výměny informací mezi základními složkami. Každá položená otázka byla následně podrobněji analyzována. Pomocí dotazníkového šetření byly zodpovězeny všechny tři stanovené výzkumné otázky, čímž došlo k naplnění cíle práce. Z vyplněných dotazníků lze vyvodit, že systém spolupráce a komunikace je vymyšlený a nastavený velmi dobře, ovšem problémy v praxi se občas objevují, závěr práce je tedy doplněný také o vlastní návrhy na zlepšení.

Během zpracování diplomové práce byly použity vydané literární publikace, v listinné i elektronické podobě, odborné časopisecké články, platné právní předpisy a také elektronické zdroje, které se zabývají daným tématem. Čtenář získá základní přehled o integrovaném záchranném systému a o fungování výměny informací mezi složkami tohoto systému. Věřím, že práce je přínosná, nejen pro laickou veřejnost, ale také pro jednotlivé základní složky IZS.

Seznam použité literatury

Literární zdroje

ADAMEC, Vilém a kol. *Operační střediska v integrovaném záchranném systému*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2019. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-7385-225-2.

ANTUŠÁK, Emil a Zdeněk KOPECKÝ. *Krizový management: krizová komunikace*. Praha: Oeconomica, 2005. ISBN 80-245-0945-8.

JAKUBCOVÁ, Lenka a Ján ŠUGÁR. *Bezpečnost a krizové řízení*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2013. ISBN 978-80-7251-400-7.

TARČÁNI, Ondrej a kol. *Teorie a praxe krizového řízení III*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2011. ISBN 978-80-7251-362-8.

VILÁŠEK, Josef, Miloš FIALA a David VONDRAŠEK. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Karolinum, 2014. ISBN 978-80-246-2477-8.

ZEMAN, Miloš a Otakar J. MIKA. *Integrovaný záchranný systém*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta chemická, 2007. ISBN 978-80-214-3448-6.

Elektronické literární zdroje

BÖHM, Karel. *Základy radiokomunikace, telefonní a datové komunikace a satelitní navigace* [online]. Praha: Vysoká škola zdravotnická, 2015. ISBN 978-80-905728-6-7. Dostupné z:

https://is.vszdrav.cz/do/vsz/podklady/stud_mat/zachranar/SM_ZZ-Zaklady_radiokomunikace_telefonni_a_datove_komunikace_a_satelitni_navigace.pdf

Crisis Communications Handbook [online]. Swedish Emergency Management Agency, 2008. ISBN 978-91-85797-11-0. Dostupné z:
<https://www.msb.se/RibData/Filer/pdf/23992.pdf>

Modul – G: integrovaný záchranný systém a požární ochrana [online]. Praha: Ministerstvo vnitra, 2020. ISBN 978-80-7616-071-2. Dostupné z: <https://www.krizport.cz/file-download/download/pri-vate/4367>

ONDŘÁČEK, Martin. *Komunikace mezi složkami IZS při mimořádné události* [online]. Brno, 2020. Dostupné z: <https://is.muni.cz/th/uzsom/>. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Fakulta sportovních studií. Vedoucí práce Jan NOVÁK.

Police České republiky: Police of the Czech Republic. 2. vydání [online]. Praha: Policejní prezidium České republiky, 2017. ISBN 978-80-270-0664-9. Dostupné z: <https://www.policie.cz/soubor/policie-ceske-republiky-2017-pdf.aspx>

ŠUBROVÁ, Lucie. *Krizová komunikace složek IZS* [online]. Pardubice, 2011. Dostupné z: https://dk.upce.cz/bitstream/handle/10195/39344/SubrovaL_KrizovaKomunikace_JJ_2011.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Diplomová práce. Univerzita Pardubice. Vedoucí práce doc. Ing. Josef Janošec, CSc.

UHÝRKOVÁ, Radana a Andrea BÍLKOVÁ. *Vybrané kapitoly z předmětu Záchranařství a medicína katastrof* [online]. Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Zlín, 2016. ISBN 978-80-88058-78-6. Dostupné z: <https://publi.cz/epubli/book/370-vybrane-kapitoly-z-predmetu-zachranarstvi-a-medicina-katastrof>

Časopisecké články

HANUŠKA, Zdeněk. Typové činnosti: Významný metodický dokument. Časopis 112 [online]. Praha: MV-generální ředitelství HZS ČR, 2014(5) [cit. 2022-02-01]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/casopis-112-rocnik-xiii-cislo-5-2014.aspx?q=Y2hudW09Mw%3D%3D>

MATOUŠ, Miroslav. Operační řízení integrovaného záchranného systému. *Bezpečnostní teorie a praxe* [online]. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2020(1). ISSN 2571-4589. Dostupné z: <https://veda.polac.cz/wp-content/uploads/2020/04/Opera%C4%8Dn%C3%AD-%C5%99%C3%ADzen%C3%AD-integrovan%C3%A9ho-%C3%A1chrann%C3%A9ho-syst%C3%A9mu.pdf>

Právní úprava

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., *Ústava České republiky*, v platném znění

Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., *o bezpečnosti České republiky*, v platném znění

Usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., *o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky*, v platném znění

Zákon č. 239/2000 Sb., *o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů*, v platném znění

Zákon č. 320/2015 Sb., *o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů*, v platném znění

Zákon č. 133/1985 Sb., *o požární ochraně*, v platném znění

Zákon č. 273/2008 Sb., *o Policii České republiky*, v platném znění

Zákon č. 374/2011 Sb., *o zdravotnické záchranné službě*, v platném znění

Vyhláška MV č. 328/2001 Sb., *o některých podrobnostech zabezpečení IZS*, v platném znění

Vyhláška MV č. 380/2002 Sb., *k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva*, v platném znění

Vyhláška MZ č. 240/2012 Sb., *kterou se provádí zákon o zdravotnické záchranné službě*, v platném znění

Nařízení vlády č. 463/2000 Sb., *o stanovení pravidel zapojování do mezinárodních záchranných operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů vynakládaných právnickými osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva*, v platném znění

Pokyn č. 42 generálního ředitele HZS ČR a náměstka ministra vnitra ze dne 20. října 2004, kterým se vydává *Řád analogové rádiové sítě HZS ČR a součinnosti v IZS*

Internetové zdroje

BARTÁK, Petr. Jak funguje nouzové volání eCall: Pozor na čudlík!. Auto.cz [online]. 2019. Dostupné z: <https://www.auto.cz/jak-funguje-nouzove-volani-ecall-pozor-na-cudlik-129228>

Bojový řád JPO: Velitel jednotky na místě zásahu. *Hasičský záchranný sbor ČR* [online]. Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, 2018. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/bojovy-rad-jednotek-pozarni-ochrany-v-dokumentech-491249.aspx>

Dokumentace IZS: Typové činnosti. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. 2021. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx>

FRANĚK, Ondřej. Jak se stát záchranařem. ZACHRANNASLUZBA.CZ: Nezávislý web o zdravotnické záchranné službě [online]. 2021. Dostupné z: <https://zachrannasluzba.cz/jak-se-stat-zachranarem/>

Hasičský záchranný sbor České republiky. Wikipedia: the free encyclopedia [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Hasi%C4%8Dsk%C3%BD_z%C3%A1chrann%C3%BD_sbor_%C4%8Cesk%C3%A9_republiky

Integrované bezpečnostní centrum MSK: Integrované bezpečnostní centrum MSK obdrželo prestižní mezinárodní ocenění asociace EENA. *Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje* [online]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/integrovane-bezpecnostni-centrum-msk-obdrzelo-prestizni-mezinarodni-oceneni-asociace-eena.aspx>

Integrovaný záchranný systém. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. Praha, 2009. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/integrovany-zachranny-system.aspx>

Jednotky požární ochrany. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/jednotky-po-961839.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>

Jednotky požární ochrany: Kategorie jednotek požární ochrany. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/menu-jednotky-pozarni-ochrany-jednotky-pozarni-ochrany-jednotky-po.aspx?q=Y2hudW09NA%3D%3D>

Koncepce požární ochrany Karlovarského kraje: Pro období let 2019 až 2029. *Hasičský záchranný sbor ČR: Karlovarský kraj* [online]. 2018. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/zpracovana-koncepce-zajisteni-pozarni-ochrany-v-karlovarskem-kraji-do-roku-2029.aspx>

KUBÍČEK, Josef. Kontrolní závěr z kontrolní akce NKÚ č. 16/02: Peněžní prostředky určené na projekty informační podpory a na systémy operačního řízení složek integrovaného záchranného systému. *Nejvyšší kontrolní úřad* [online]. 2016. Dostupné z: <https://www.nku.cz/scripts/rka/detail.asp?cisloakce=16/02>

LINHART, Petr. *Pojmy 1. část: Integrovaný záchranný systém* [online]. Praha: Hasičský záchranný sbor ČR, 2004. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/pojmy-1-cast.aspx>

LUKÁŠ, Humpl. Zdravotnické operační středisko ZZS MSK. *Zdravotnická záchranná služba Moravskoslezského kraje* [online]. 8. 2. 2022. Dostupné z: <https://www.zzsmsk.cz/Default.aspx?subhref=operStrediska>

Na tísňové linky bude možné poslat i SMS zprávu. *Česká televize: ČT24* [online]. 2021. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3421230-na-tisnove-linky-bude-mozne-poslat-i-sms-zpravu>

Oddělení KOPIS A IBC. *Hasičský záchranný sbor ČR: Moravskoslezský kraj* [online]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/oddeleni-ibc.aspx>

Policie České republiky. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Policie_%C4%8Cesk%C3%A9_republiky

Postavení a úkoly HZS ČR. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/postaveni-a-ukoly-postaveni-a-ukoly.aspx>

Radiokomunikační síť integrovaného záchranného systému „PEGAS“. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/radiokomunikaci-sit-integrovaneho-zachranneho-systemu-pegas.aspx>

Rychlá lékařská pomoc / rendez-vous (RLP/RV). Zdravotnická záchranná služba Královéhradeckého kraje [online]. Dostupné z: <https://www.zzsvk.cz/vyjezdove-skupiny>

Signály pro dodávku vody, varovné signály. Vzdělávání členů SH ČMS [online]. Dostupné z: <https://www.vzdelavani-dh.cz/publicCourse?id=68&head=170&subhead=468>

Signály pro navádění letecké techniky. Požáry.cz: Ohnisko žhavých zpráv [online]. 2011. Dostupné z: <https://www.pozary.cz/clanek/42438-signaly-pro-navadeni-letecke-techniky/>

SOŠ PO A VOŠ PO ve Frýdku-Místku. Rádiové spojení u zásahu [online]. Hasičský záchranný sbor ČR, 2012. Dostupné z: https://www.hasici-vzdelavani.cz/download/hutter/organizace_radioveho_spojeni.pdf

Statistická ročenka 2020 [online]. Hasičský záchranný sbor ČR [online]. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, 2021. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/soubor/rocenka-2020-pdf.aspx>

Statistická ročenka 2001–2020: Negativní vlivy u zásahu. Hasičský záchranný sbor ČR [online]. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, 2021. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/soubor/rocenka-2001-2020-pdf.aspx>

Statistika výjezdové činnosti ZZS ČR: Statistika výjezdové činnosti ZZS ČR za rok 2020. Asociace zdravotnických záchranných služeb České republiky [online]. Dostupné z: <https://www.azzs.cz/dokumenty/zdravotnicke-zachranne-sluzby-v-cr-v-cislech/statistika-vyjezdove-cinnosti-zzs-cr>

Systém eCall byl spuštěn, tísňová linka zvládne přijmout automatický hovor z havarovaného vozidla. *Požáry.cz: Ohnisko žhavých zpráv* [online]. 2017. Dostupné z: <https://www.pozary.cz/clanek/175120-system-ecall-byl-spusten-tisnova-linka-zvladne-prijmout-automaticky-hovor-z-havarovaneho-vozidla/>

TALICOVÁ, Martina. Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí – záchranáři. *Metodický portál RVP.CZ* [online]. 2017. Dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/z/21533/OCHRANA-CLOVEKA-ZA-BEZNYCH-RIZIK-A-MIMORADNYCH-UDALOSTI---ZACHRANARI.html>

Tísňová volání v ČR: Tísňová komunikace prostřednictvím SMS. *Hasičský záchranný sbor ČR* [online]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/tisnova-volani-v-ceske-republice.aspx?q=Y2hudW09Ng%3D%3D>

Tísňové linky v České republice začaly přijímat lokalizační zprávy AML, nejprve z Androidu. *Požáry.cz: Ohnisko žhavých zpráv* [online]. 2020. Dostupné z: <https://www.pozary.cz/clanek/156795-tisnove-linky-v-ceske-republice-zacaly-prijimat-lokalizacni-zpravy-aml-nejprve-z-androidu/>

ZAORALOVÁ, Nicole. Národní informační systém integrovaného záchranného systému byl prezentován jako úspěšný projekt IOP. *Hasičský záchranný sbor ČR* [online]. 2016. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/narodni-informacni-system-integrovaneho-zachranneho-sistemu-byl-prezentovan-jako-uspesny-projekt-integrovaneho-operacniho-programu.aspxarovaneho-vozidla/>

Seznam použitých symbolů a zkratek

ARS	analogová rádiová síť
ČR	Česká republika
DRS	digitální rádiová síť
EU	Evropská unie
GIS	geografický informační systém
GŘ HZS ČR	Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR
HZS	Hasičský záchranný sbor
IBC MSK	Integrované bezpečnostní centrum Moravskoslezského kraje
IS	informační systém
IZS	integrovaný záchranný systém
JPO	jednotky požární ochrany
JSDHO	jednotka sboru dobrovolných hasičů obce
MSK	Moravskoslezský kraj
MU	mimořádná událost
MV	Ministerstvo vnitra
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
NIS IZS	Národní informační systém IZS
NSPTV	Národní systém pro tísňová volání
NVS	nástražný výbušný systém
OPIS	operační a informační středisko
ORP	obec s rozšířenou působností
PČR	Policie ČR

PFO	podnikající fyzická osoba
PO	právnická osoba
SDH	sbor dobrovolných hasičů
SKPV	služba kriminální policie a vyšetřování
ZaLp	záchranné a likvidační práce
ZZS	zdravotnická záchranná služba

Seznam obrázků

Obr. č. 1 – Struktura integrovaného záchranného systému v ČR.	17
Obr. č. 2 – Znak Hasičského záchranného sboru ČR.	19
Obr. č. 3 – Znak Policie ČR.....	23
Obr. č. 4 – Symbol zdravotnické záchranné služby.....	26
Obr. č. 5 – Integrované bezpečnostní centrum v Ostravě.	38
Obr. č. 6 – Operační středisko ZZS MSK v IBC.	38
Obr. č. 7 – Schéma propojení operačních středisek základních složek IZS.....	40
Obr. č. 8 – Základní schéma eCall.	41
Obr. č. 9 – Vizuální signály JPO.....	46
Obr. č. 10 – Vizuální signály pro leteckou záchrannou službu.	46
Obr. č. 11 – Grafické zobrazení odpovědí na otázku č. 1.	50
Obr. č. 12 – Grafické zobrazení odpovědí na otázku č. 2.	51
Obr. č. 13 – Grafické zobrazení odpovědí na otázku č. 3.	52
Obr. č. 14 – Grafické zobrazení odpovědí na otázku č. 4.	53
Obr. č. 15 – Grafické zobrazení odpovědí na otázku č. 5.	54
Obr. č. 16 – Grafické znázornění odpovědí příslušníků HZS ČR a JPO na otázku č. 6.....	55
Obr. č. 17 – Grafické znázornění odpovědí příslušníků PČR na otázku č. 6.....	55
Obr. č. 18 – Grafické znázornění odpovědí zaměstnanců ZZS na otázku č. 6 ..	56
Obr. č. 19 – Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 7.	57
Obr. č. 20 – Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 8.	58
Obr. č. 21 – Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 9.	59
Obr. č. 22 – Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 10.	60
Obr. č. 23 – Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 11.	61
Obr. č. 24 – Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 12.	62
Obr. č. 25 – Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 13.	63
Obr. č. 26 – Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 13.	64
Obr. č. 27 – Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 14.	65
Obr. č. 28 – Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 15.	67

Seznam tabulek

Tab. č. 1 - Stupně poplachu a jejich charakteristika.....	14
Tab. č. 2 – Počet taktických a prověřovacích cvičení HZS ČR v letech 2016–2020.	
.....	48
Tab. č. 3 – Rozdělení respondentů podle pohlaví.....	50
Tab. č. 4 – Porovnání studujících respondentů.....	53
Tab. č. 5 – Porovnání respondentů podle kraje působnosti u IZS.....	58
Tab. č. 6 – Porovnání pravidelných školení u základních složek IZS.....	61
Tab. č. 7 – Nejčastější způsoby výměny informací mezi základními složkami IZS.	
.....	63

Seznam příloh

Příloha č. 1 – celé znění dotazníkového šetření, vlastní zpracování

Dobrý den,

Jsem studentkou magisterského oboru Bezpečnostní management ve veřejné správě na Policejní akademii ČR v Praze. Pokud budete mít čas a chuť, budu ráda za vyplnění tohoto krátkého dotazníku, který slouží k vypracování mé diplomové práce na téma: Možnosti zlepšení výměny informací mezi základními složkami integrovaného záchranného systému.

Děkuji,

Bc. Kristýna Švingrová

1. Jaké je Vaše pohlaví?

- Muž
- Žena

2. Jaký je Váš věk?

3. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- základní
- úplné střední s maturitou
- vyšší odborné
- vysokoškolské

4. Studujete?

- Ano
- Ne

5. U jaké základní složky IZS pracujete?

- HZS ČR a JPO zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany
- Policie ČR

- Zdravotnická záchranná služba

6. Jaká je Vaše pracovní pozice v rámci základní složky IZS?

7. Jaká je délka Vaší praxe u základní složky IZS?

- méně než 1 rok
- 1–5 let
- 6–10 let
- 10 a více let

8. V jakém kraji v rámci ČR vykonáváte činnost u IZS?

9. Komunikujete v rámci své pracovní činnosti s ostatními základními složkami IZS?

- Ano
- Ne

10. Myslíte si, že je komunikace složek IZS při společném zásahu jedním z nejdůležitějších aspektů pro úspěšné zvládnutí řešené mimořádné události?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

11. Probíhá u Vás pravidelně školení na rádiovou komunikaci v rámci IZS?

- Ano
- Ne

12. Jakými nejčastějšími způsoby s ostatními základními složkami IZS komunikujete?

- Přes operační středisko
- Pomocí verbální a neverbální komunikace
- Analogovou rádiovou sítí
- Digitální rádiovou sítí
- Jiná...

13. Máte negativní zkušenost s komunikací s některou základní složkou IZS?
Pokud ano, s kterou a proč?

14. Setkáváte se často s problémy při rádiové komunikaci? Pokud ano, co je nejčastějším problémem?

15. Myslíte si, že je možnost zlepšení komunikace mezi základními složkami IZS?
Pokud ano, jaká?